

SPECIÁL
UKRAJINA

žurnál

Žurnál Univerzity Palackého v Olomouci | prosinec 2022 | číslo 2 | ročník 32

Univerzita Palackého
v Olomouci

Genius loci...

obsah

- 3 — Univerzita a Ukrajina v roce 2022, v roce 2023...
- 4 — Rektor se sešel se zástupci ukrajinských studentů UP
- 5 — Zbrojnice podpořila Ukrajinu
- 6 — Kontaktní místo UP na Zbrojnici
- 6 — Příručka pro hostitele uprchlíků z Ukrajiny
- 7 — Krajské centrum na pomoc Ukrajině jede na plné obrátky
- 8 — Filozofická fakulta nabídne kurzy češtiny pro cizince se zaměřením na trh práce
- 9 — Beseda o válce na Ukrajině i modlitba za tuto zemi
- 10 — Stačil týden a záporožskou univerzitu vyměnila za olomoucká práva
- 11 — Betty Fahrnerová z FF a příběh evakuačního vlaku. Pomáhat má smysl, i když se všechno nepodaří
- 12 — Knihovna UP pomáhá: Ve Zbrojnici je nově „ukrajinská knihovna“
- 13 — Univerzita Palackého na pomoc Černovické univerzitě
- 14 — Možnosti trávení volného času rodinám z Ukrajiny nabídne databáze i veletrh příležitostí
- 15 — Právnická fakulta otevřela online poradnu pro uprchlíky, radit budou studentští dobrovolníci
- 16 — Děti z Ukrajiny mohou ztvárnit své pocity v Pokresleném sešitu. Vychází také v české verzi
- 17 — Angličtinu si na filozofické fakultě zdarma zlepšují středoškolští uprchlíci z Ukrajiny
- 18 — Univerzita vyhledává sbírku na pomoc studentům a zaměstnancům, kteří se kvůli válce ocitli ve složité životní situaci
- 19 — Pomoc z katedry slavistiky: Pro běžence z Ukrajiny i pronásledované lidi a instituce z Ruska
- 20 — Ukrajinskí studenti se mohou hlásit ke studiu, univerzita jim nabídne bezplatně některé programy
- 21 — Obrázkové karty k výuce češtiny. Ukrajinským dětem je nabídla Pedagogická fakulta UP
- 22 — S podporou neváhali. Studenti univerzity pomáhají v KACPU běžencům z Ukrajiny
- 23 — ART FOR UKR: téměř šedesát tisíc na podporu Ukrajiny
- 24 — Po kolejších na cestě mezi válkou a životem v míru
- 25 — SrdceDny v Pevnosti poznání přispívají k začlenění školáků z Ukrajiny
- 26 — Evropští akademici pomáhají Ukrajině. Ondrej Hamulák odučil kurz zaměřený na unijní právo
- 27 — Charitativní koncert teologické fakulty zaplatil školné dívkám z Ukrajiny
- 28 — Ukrajinské studentky z programu Erasmus+ děkují za pomoc
- 29 — Univerzita vyrobila originální trička s „vyšyvankou“ na podporu ukrajinských studentů
- 30 — Univerzita ve Lvově ocenila katedru historie za humanitární pomoc
- 31 — Univerzita Palackého nabízí novým studentům z Ukrajiny měsíční stipendium
- 32 — Student práv už měsíce pomáhá Ukrajině, jeho úsilí teď podpořila fakulta
- 33 — Maria Borodenko: Plánovat si budoucnost je těžké, když v mé zemi zuří válka
- 34 — Anastasiia Kravets
- 35 — Právnická fakulta naplnila auto materiální pomocí pro Ukrajinu
- 36 — Ukrajinský boršč

titulní strana – foto Vojtěch Duda

Žurnál | Registrace: MK ČR E 12524, ISSN 1804-6754

Vydává Univerzita Palackého v Olomouci, Křížkovského 8, 779 00 Olomouc | IČ: 61989592

Vedoucí redakce: Ivana Pustějovská | Sazba: Michaela Cyprová | Korekce: Jiří Slavík

Redakce: Biskupské nám. 1, Olomouc | +420 585 631 155 | zurnal@upol.cz

Univerzita a Ukrajina v roce 2022, v roce 2023...

Končí rok 2022. Byl to divný rok. Vzpamatovávali jsme se z covidové pandemie, a když už se zdálo, že jsme se s „kovídkem“ naučili jakžtakž žít, začala válka. Nedaleko od nás, v naší civilizaci, v zemi, jejíž kultuře i jazyku docela rozumíme. Po stejných silnicích, jako jsou ty naše, najednou jezdily ruské tanky, na stejné domy, jako jsou ty naše, dopadaly ruské bomby, stejní lidé jako my se ukrývali v metru, utíkali, ošetřovali zraněné, pochovávali mrtvé. Stejní jako my. V roce 2022.

Ruský útok na Ukrajinu převrátil i naše životy a naše jistoty. Vše je najednou křehčí, méně jisté, méně samozřejmé. Současně ale válka vybudila to nejlepší v nás (tedy ve většině). Obrovskou míru solidarity, pomoci a soucitu.

Univerzita Palackého a její lidé – studenti, zaměstnanci, akademici – začali pomáhat okamžitě. Od prvních deklarácí a prohlášení, aby Ukrajinci a Ukrajinky věděli, že při nich a za nimi stojíme, přes sbírky, heroickou práci našich dobrovolníků, vydávání výukových materiálů, jazykových kurzů, koncertů až po přijetí ukrajinských studentů a studentek. Bylo toho hodně, co jsme zvládli udělat.

Jako připomenutí slouží tento speciální Žurnál. Nemůže zahrnovat vše, co se odehrálo, ale vybírali jsme tak, aby bylo jasné, jak se v proměně času proměňovala i naše pomoc. Proto jde o autentické texty i s daty, které jsou navíc řazené tak, jak jsme je vydávali.

Na konci roku vydávají časopisy a magazíny své best of. To není náš případ. My jsme toto vydání připravili z jiného důvodu. Naše paměť je krátká, události se valí jedna přes druhou a místy už můžeme být otupělí nebo rezignovaní, když se věci dějí dlouho. A tato válka už je dlouho. A nekončí. A končit proto nemůže ani naše pomoc. Proto vzniklo toto atypické vydání. Jako poděkování a připomínka toho, co jsme dokázali, a jako povzbuzení do roku 2023, abychom v naší pomoci Ukrajině a jejím lidem vytrvali.

*Ivana Pustějovská
šéfredaktorka médií Univerzity Palackého*

Rektor se sešel se zástupci ukrajinských studentů UP

pátek 25. února 2022, 15:08
text/foto: Milada Křížková Hronová

O tom, jakou pomoc nyní nabízí Univerzita Palackého svým ukrajinským studentům, hovořil s jejich zástupci rektor UP Martin Procházka. Během debaty studenti popsal, co je v současné době tíží nejvíc, zároveň univerzitě vyjádřili poděkování za pomoc.

„Neváhejte se na nás obrátit. Jsme připraveni vám pomoci,“ řekl hned v úvodu před shromážděnými ukrajinskými studenty Martin Procházka, rektor UP. Ve velké zasedací síni Rektorátu UP společně se zástupci zahraničního oddělení a také úseku pro komunikaci a studentské záležitosti UP informoval studenty z Ukrajiny o tom, v čem všem jim

v nastalé situaci může být Univerzita Palackého nápomocná.

Během setkání studenti obdrželi informaci o nově vzniklém speciálním webu, který se věnuje událostem, jež souvisí se situací na Ukrajině a aktivitami Univerzity Palackého. Stránka s názvem K situaci na Ukrajině je dostupná z hlavního webu Univerzity Palackého.

„Právě zde najdete informace, které pro vás mohou nyní být stěžejní. Jsou tam i kontakty na univerzitní dobrovolnické centrum, které je schopné zprostředkovat vám nejrůznější formy pomoci. Ve spolupráci se zahraničním oddělením se snažíme domluvit mobility z Ukrajiny k nám,“ doplnil rektor UP.

V krátkém setkání zazněly informace, které se týkaly možnosti udělování víz. Hovořilo se i o psychologické pomoci. Studenti se zajímali o možnosti ubytování jejich rodin, které nyní Ukrajinu opouštějí. Někteří z nich vyjádřili přání, aby se na univerzitní půdě otevřeně a vyváženě diskutovalo o konfliktu na Ukrajině a jeho příčinách.

Rektor apeloval na demokratické principy na univerzitě. „Jsme všichni členové akademické obce, jsou jimi i naši ruští studenti. Jsou tu každý sám za sebe, nejsou reprezentanty politiky Ruska. Byl bych rád, kdybychom v Olomouci zachovali klid a soustředili se na co neefektivnější pomoc vám a vašim blízkým.“

Zbrojnice podpořila Ukrajinu

pondělí 28. února 2022, 16:55
foto: Martin Višňa | text: Ivana Pustějovská

Ne válce a ruské agresi, podpora Ukrajině! Tak lze jednoduše vystihnout leitmotiv shromáždění, které svolali na pondělní odpoledne studenti na nádvoří Zbrojnice.

„Události posledních dnů na Ukrajině nás nechávají chladnými a lhostejnými. Jsme tu dnes proto, abychom společně projevíli zásadní nesouhlas s ruskou agresi na Ukrajině, s jednáním špiček ruského státu, s chováním prezidenta Putina. Nesouhlas s megalomanskými mocenskými ambicemi, politickým cynismem, bezostyšnou lží a manipulací, s bezohledností k lidským životům. Vladimíre Putine, vaše kroky rozhodně odmítáme!“ přivítala zaplněnou Zbrojnici organizátorka ze studentské skupiny, která akci svolala.

Na pódiu vystoupil i rektor Martin Procházka. „Dovolte mi, abych za vedení univerzity i sám za sebe připojil rozhodné Ne ruské agresi na ukrajinském území,“ uvedl Martin Procházka. Jak dodal, kromě symbolické podpory je potřebná i konkrétní pomoc. Proto představil kroky, jimiž se univerzita snaží podpořit ukrajinské studenty a zaměstnance, včetně mimořádné finanční pomoci. „Po dohodě s děkany jednotlivých fakult zřizujeme jednorázovou pomoc ve výši 10 tisíc korun pro studenty, kteří se vinou ukrajinské krize dostali do tíživé finanční situace. Pracujeme také na sociálním stipendiu, kterým budeme dále moci podporovat naše ukrajinské studenty,“ doplnil rektor UP.

Děkan FF Jan Stejskal pak při pohledu na nádvoří zaplněné studenty s vlajkami a transparenty řekl, ať si nelámou hlavu s omluvou z výuky. „Dnešní vyučování je tady.“ Mezi řečníky se vystřídali mj. akademici z FF, odborník na kyberbezpečnost nebo zástupce Amnesty International a vystoupil i olomoucký primátor Miroslav Žbánek, který informoval o vyhlášení humanitární sbírky. „Nazvali jsme ji Olomouc Ukrajině a shromažďujeme věci a materiál, který si přímo vyžádali naši ukrajinští partneři, jsme v kontaktu s vedením západoukrajinského města Černivci a s jeho civilní obranou. Na konci týdne by měl být vypraven první konvoj na Ukrajinu,“ uvedl olomoucký primátor.

O situaci ve své vlasti promluvila i ukrajinská studentka Anna Chesnokova. Svěřila se, jak dostala ve čtvrtek od maminky sms s lakonickou zprávou „Bombardují“. Když pak řekla, že je pátý den války a ukrajinští vojáci uhájili Charkov a Kyjev, publikum bouřlivě zareagovalo. Svůj proslov zakončila slovy „Vítězství bude naše!“.

Doplnění: Na akci svolané upol.memes na Zbrojnici se vybralo 74 230 Kč pro SOS Ukrajina.

Kontaktní místo UP na Zbrojnici

středa 2. března 2022, 9:59
text/foto: Ivana Pustějovská

Jste naši studenti nebo zaměstnanci, které zasáhl válečný konflikt, a potřebujete pomoc nebo poradit? Od středečního rána je vám k dispozici kontaktní místo Dobrovolnického centra UP. Je na Zbrojnici v prostorách Studentského klubu. Čekáme vás každý pracovní den od 8:00 do 14:00. Nemůžete přijít? Napište nám na dobrovolnic-tvi.ukrajina@upol.cz, zavolejte na naši kontaktní linku +420 736 676 006 každý den od 8:00 do 20:00 hodin. A pokud nepotřebujete pomoc, ale naopak ji chcete nabídnout, prosíme o vyplnění dotazníku, ve kterém zjišťujeme, jak konkrétně chcete a můžete pomáhat. V tuto chvíli prioritně hledáme tlumočníky z ukrajinštiny, případně ruštiny, na pomoc v nově otevřeném krajském asistenčním centru. Využití ale najdeme i pro řadu dalších činností. Podrobnosti na stránce [formuláře](#).

Příručka pro hostitele uprchlíků z Ukrajiny

úterý 8. března 2022, 10:38
ilustrační foto: Vojtěch Duda

Studenti a absolventi polonistiky (katedry slavistiky FF UP) v posledních dnech přeložili a připravili [Příručku pro hostitele uprchlíků z Ukrajiny](#), která je volně k šíření.

Krajské centrum na pomoc Ukrajině jede na plné obrátky

pátek 4. března 2022, 10:41
text/foto: Olomoucký kraj

Jen několik málo dnů stačilo k tomu, aby se v Olomouci naplno rozjelo Krajské asistenční centrum pomoci Ukrajině (KACPU), na jehož provozu se aktivně podílí i Univerzita Palackého. Poskytlo už pomoc stovkám lidí, kteří prchají před válkou. Většinou jde o ženy a děti. „Uprchlíci si na jednom místě vyřídí registraci, nahlásí se zdravotní pojišťovně a mohou si podat žádost o azyl. Zároveň jsou zde k dispozici pracovníci, kteří jim umí poskytnout zdravotnickou pomoc, psychologickou podporu, předají informace o ubytování, stravě a kontakty na úřady práce,“ uvedl Josef Suchánek, hejtmán Olomouckého kraje. KACPU aktuálně působí v budově krajského úřadu v Olomouci. Pozor, od 7. 3. změna místa KACPU! Od pondělí od 7 hodin bude fungovat v Hanáckých kasárnách v centru města. Lidé, kteří prchají před válkou z Ukrajiny, mají stále k dispozici také dvě krizové telefonní linky. Dozví se na nich vše, co budou potřebovat. Linky fungují nonstop: 771 235 570, 771 235 571. Lidé, kteří chtějí válečným uprchlíkům pomoci, tak mohou stále činit, a to prostřednictvím e-mailové adresy pomoc@olkraj.cz. Veškeré důležité informace jsou zveřejněny na www.krajpomaha.cz.

Filozofická fakulta nabídne kurzy češtiny pro cizince se zaměřením na trh práce

pátek 11. března 2022, 8:00
ilustrační foto: Vojtěch Duda | text: Milada Křížková Hronová

Nejen pro studenty a akademiky z Ukrajiny, ale i pro další zájemce z této země připravuje Centrum jazykového vzdělávání Filozofické fakulty UP ve spolupráci s Úřadem práce rekvalifikační kurzy češtiny. Zaměřují se na trh práce.

Výuka připravovaných rekvalifikačních kurzů, které se zájemcům nabídnou prostřednictvím Úřadu práce, se uskuteční v prostorách Filozofické fakulty UP na třídě Svobody 26. Studenti, akademici i další zájemci z Ukrajiny se začnou česky učit patrně již tento měsíc.

„Připravujeme studijní program pro tři skupiny po patnácti lidech. Výuka bude čtyřikrát týdně po čtyřech hodinách. Zájemce budou učit naši lektori, tedy absolventky a absolventi olomoucké bohemistiky s bohatou zkušeností s výukou cizinců. Učí například na Letní škole slovanských studií či v ročních přípravných kurzech pro následné studium na vysoké škole,“ uvedla Pavla Poláková z Centra jazykového vzdělávání FF UP.

Zdůraznila, že kurzy jsou primárně určeny ukrajinským občanům proto, aby se v nastalé situaci mohli co nejrychleji uplatnit na trhu

práce v České republice, a že je snaha v budoucnu je rozšířit i do některých dalších měst Olomouckého kraje. „My nabídneme dva typy kurzu. Základní kurz v délce sto hodin a rozšířený s dotací tři sta hodin,“ doplnila.

V základním kurzu se student bude učit grafický systém jazyka. Naučí se porozumět jednoduchému, přehledně strukturovanému textu, porozumět jednoduchému formuláři a vyplnit ho či podat o sobě základní informace písemnou formou. Po kurzu by měl rozumět základním otázkám a měl by být schopen na ně v předvídatelných situacích reagovat. Frekventanti kurzu budou umět podat o sobě základní informace, také informace o všedních věcech, které se jejich práce bezprostředně dotýkají. Na konci kurzu má student absolvovat písemnou a ústní zkoušku. Pokud jí složí, získá certifikát.

„Ukrajinským studentům a pedagogům, které Filozofická fakulta UP už přijala či přijme, pravidelně nabízíme také kurzy češtiny pro cizince, které se uskutečňují v našich prostorách v Křížkovské ulici 10. Tyto kurzy pro zaměstnance a posluchače doktorských

studijních programů fungují celoročně, nyní budeme jejich kapacitu podle potřeby navyšovat,“ řekla Pavla Poláková. (Pro více informací pište na pavla.polachova@upol.cz).

Na výuce češtiny se pravidelně podílí i katedra bohemistiky, která dlouhodobě spolupracuje s Centrem pro integraci cizinců.

„V předmětu Čeština jako cizí jazyk naši studenti pravidelně absolvují následky a praxe v Centru pro integraci cizinců. Teď jsme tomuto centru nabídli, aby naše studenty využilo i jako dobrovolníky, kteří by pomáhali dětem přicházejícím z Ukrajiny. Mohli by pomoci nejen s češtinou, ale obecně s adaptací na nové prostředí. Kromě toho základním i středním školám nabízíme i odbornou metodickou pomoc při plánování a realizaci výuky češtiny jako druhého jazyka,“ řekla Darina Hradilová, vedoucí lingvistické sekce katedry bohemistiky FF UP a zároveň garantka češtiny pro cizince na této katedře. Dodala, že katedra bohemistiky FF UP připravuje také program pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, který bude zaměřen na práci se žáky s odlišným mateřským jazykem a na výuku češtiny jako druhého jazyka.

Beseda o válce na Ukrajině i modlitba za tuto zemi

středa 16. března 2022, 8:00
ilustrační foto: Martin Višňa | text: (ipu, vim)

Ve čtvrtek odpoledne se v aule Právnické fakulty UP uskuteční beseda s ukrajinskými studenty, akademiky a dalšími lidmi, kterým válka změnila život. Ve stejný den večer se pak mohou zájemci zúčastnit ekumenického setkání v kostele Panny Marie Sněžné a pomodlit se za mír na Ukrajině.

Beseda začne v 16 hodin na právnické fakultě. Debatovat se bude o tom, jak to aktuálně vypadá v obležených městech na Ukrajině, o organizaci humanitární pomoci nebo o výcviku tamní domobrany. Pokud to bude možné, mělo by se uskutečnit i přímé zoom spojení do Kyjeva a Charkova.

Diskuze, která bude tlumočena z češtiny do ukrajinštiny a naopak, se zúčastní ukrajinští akademici a studenti a také jejich příbuzní a přátelé. Pokud se chcete dozvědět,

jak se jim teď žije, co je nejvíc trápí i jak by jim mohla univerzita pomoci, zúčastněte se diskuze. Buď osobně v aule právnické fakulty od 16 do 18 hodin nebo online zde.

Na besedu naváže ekumenická modlitba za mír na Ukrajině, kterou v kostele Panny Marie Sněžné pořádá Akademická farnost Olomouc společně s Cyrilometodějskou teologickou fakultou UP. Začíná v 18 hodin.

„Jsou pozváni členové jiných církví a náboženských společností. Každý zástupce bude mít prostor pro krátké slovo, případně modlitbu za mír na Ukrajině. Může ji samozřejmě vyjádřit i nějakým vhodným zpěvem. Pak každý zapálíme svíčku s myšlenkou na mír na Ukrajině a na celém světě,“ uvedli v pozvánce organizátoři.

Anhelinu Diriyakovou uvítal na fakultě také děkan Václav Stehlík. Popřál jí hodně zdaru nejen při studiu.

Stačil týden a záporožskou univerzitu vyměnila za olomoucká práva

středa 23. března 2022, 11:00
text/foto: Eva Hrudníková

Ještě v únoru studovala práva v Záporoží a dnes... Poté, co ji válka vyhnala z domu a urazila přes 1600 kilometrů, je studentkou olomoucké právnické fakulty. Anhelině Diriyakové stačil pouhý týden, aby se domluvila na možnostech a podmínkách studia a naskočila do výuky. Stala se tak první Ukrajinkou, kterou právnická fakulta v souvislosti s ruskou invazí přijala ke krátkodobému studijnímu pobytu.

Anhelina Diriyakova přijela do Olomouce 7. března se svou matkou a sestrou. Přes Krajské asistenční centrum pomoci Ukrajině se jim podařilo najít ubytování v nedaleké Litovli. „Rodina, u které teď bydlíme, mi pomohla i s hledáním školy. To oni mi našli kontakt na olomouckou právnickou fakultu,“ vysvětlila mladá Ukrajinka, která na Záporožské polytechnické národní univerzitě studuje poslední ročník bakalářského oboru zaměřeného na právo.

Právnická fakulta jí nabídla krátkodobý studijní výměnný pobyt. Takový, na jaký přijíždějí do Olomouce zahraniční studenti v rámci programu Erasmus+. „V tuto chvíli jsme se dohodli na jednosemestrálním pobytu. Je ale možné, že bude i delší. Zápis jednotlivých předmětů jsme konzultovali přímo s vyučujícími, o jejichž předměty se jedná, a všichni souhlasili. Studovat bude hlavně v angličtině,“ řekla Radana Kuncová, vedoucí zahraničního oddělení PF UP.

Anhelinu Diriyakovou nepřestává překvapovat ochota a vstřícnost, které se jí v Česku dostává. „Jsem mile překvapená, jak rychlé a snadné bylo domluvit se a zapsat se ke studiu. Obavy ze školy samozřejmě mám, hlavně z jazykové bariéry,“ naznačila a všem za pomoc poděkovala.

Dvacetiletá Ukrajinka nyní získá status studenta a bude mít nárok na speciální státní podporu Ministerstva školství, mláde-

že a tělovýchovy. „V tuto chvíli jsme ochotni a schopni přijmout na krátkodobý výměnný pobyt více ukrajinských studentů,“ dodala Radana Kuncová.

Vedení právnické fakulty rozhodlo i o dalších formách pomoci ukrajinským vysokoškolákům. „Dvěma studentům umožníme od září řádné studium. Odpustíme jim školné a oba budou mít nárok na roční stipendium od naší fakulty. Vybírat mohou z českých i anglických studijních programů, včetně doktorských. Projít musí samozřejmě přijímacím řízením,“ vysvětlil Martin Faix, proděkan pro zahraniční záležitosti a statutární zástupce děkana. Současně nyní fakulta řeší možnosti pomoci ukrajinským akademikům.

Zájemci o krátkodobý studijní pobyt nebo o řádné studium na PF UP z řad ukrajinských studentů najdou potřebné informace na webu fakulty.

Utíkají před válkou.

Betty Fahrnerová z FF a příběh evakuačního vlaku. Pomáhat má smysl, i když se všechno nepodaří

středa 16. března 2022, 14:50
foto: Betty Fahrnerová | text: Ivana Pustějovská

Uprchlíci. Dobrovolníci. Dvě slova, která dnes naprosto jednoznačně patří k sobě. Lidi prchající před válkou vidíme v médiích, na sociálních sítích. Jaké to ale je, dostat se do centra dění, mezi ty, kteří hodiny zoufale čekají na pomoc a chtějí se dostat ze zničené země? A stačí k jejich záchraně jen pomáhající ruce a dobrá vůle? Někdy ne, ale to nás nesmí odradit. To je zkušenost Betty Fahrnerové, studentky FF a dobrovolnice, která se vydala s kamerou natočit příběh jednoho evakuačního vlaku.

„Dostala jsem možnost natočit jako nezávislý kameraman krátký dokument o dobrovolnících, kteří se vydali s pomocí humanitárním vlakem na Ukrajinu. Bylo to v rámci iniciativy Železnice pomáhá. Vlak, který patří Albertu Fikáčkovi, vyjížděl z Bohumína a mířil do ukrajinského města Mostyska přes polskou Přemyšl. Naším úkolem bylo dovézt na Ukrajinu materiální humanitární pomoc a zpátky k nám pak pět set ukrajinských uprchlíků,“ vypráví studentka FF UP.

Mostyska, která leží zhruba dvanáct kilometrů od ukrajinsko-polské hranice a od Lvova jsou vzdálená asi šedesát kilometrů, jsou sice jen několikatisícové městečko, ale prochází jimi důležitá vlaková trať z Přemyšle do Lvova. Mají hned dvě nádraží. Jak připomíná Betty, humanitární vlak sem mířil poprvé. „Na vykládacím nádraží jsme v noci spolu s dobrovolníky, zdravotníky a dalšími pomocníky vyložili materiál, mimochodem zdálo se mi, že snad všichni byli mladší než já,“ říká

studentka. A jak dodává, pak začaly nečekané komplikace. Vlak odtáhli na odstavnou kolej a čekalo se na informace. V Mostyskách měli naložit pět stovek uprchlíků, převážně žen a dětí. „Z nějakých důvodů, které neznám, asi administrativních, náš vlak odtáhli zpět do Polska bez nich s tím, že je nabereme tam. Bylo to zoufalé, a když jsme se dostali do Přemyšle, tak oznámili, že kvůli nějaké chybě v dokumentaci, která se někde stala, do vlaku nesmí nikdo nastoupit. Přišli policisté, protože pár lidí už stihlo nastoupit a chtěli je dostat ven. Naštěstí Albert Fikáček zasáhl a nedovolil je z humanitárního vlaku vyhodit. Takže jsme nakonec dovezli asi jen čtrnáct lidí.“

I tato zkušenost je důkazem napjaté atmosféry na všech stranách a ne vždy úspěšné snahy zvládnout humanitární katastrofu obřích rozměrů. „Jsem dobrovolník od svých patnácti a už jsem docela zvyklá na to, že člověk přichází s nadšením, že chce pomoci lidem, a většinou zjistí, kolik byrokratických překážek

stojí v cestě. To je dlouholetý problém, který je teď víc vidět, protože těch lidí je hodně a potřebují pomoc okamžitě. Moje osobní zkušenost z této cesty je, že i tak má smysl pomáhat. Plánuju se tam vrátit. Jen už nechci zažít tu strašnou bezmoc stát v úplně prázdném vlaku a vidět, jak na peroně v mrazu stojí stovky lidí, malých dětí, jejich maminek a my odjíždíme.“

Reportáž Betty Fahrnerové si můžete pustit níže. Současně si můžete v recepci knihovny na Zbrojnici prohlédnout kolekci autorčinných fotek z cesty.

Knihovna UP pomáhá: Ve Zbrojnici je nově „ukrajinská knihovna“

středa 23. března 2022, 13:22
foto: Knihovna UP | text: BMČ

Výhradně pro děti i dospělé prchající před válkou je určena „ukrajinská knihovna“, kterou nově najdete ve Zbrojnici u hlavního výpůjčního pultu. Aktuálně je v ní k dispozici na čtyřicet titulů v ukrajinštině, které Knihovna UP zakoupila.

„Prakticky ihned, kdy došlo k otevřenímu konfliktu na Ukrajině, se všude okolo rozmohla obrovská vlna solidarity a pomoci. V knihovně jsme tedy začali přemýšlet nad tím, jak se do této pomoci můžeme také zapojit, a rozhodli jsme se pomáhat tak, jak nejlépe umíme – knihami. Na začátku března jsme tedy v Oddělení akvizice začali shánět dostupné publikace v ukrajinštině. Zhruba po třech týdnech přišly první tituly, které teď můžeme ukrajinským dětem i dospělým nabídnout,“ přibližuje vznik myšlenky ukrajinské knihovny její iniciátor Antonín Pokorný, vedoucí Oddělení akvizice Knihovny UP.

Dodává, že kromě jazykových učebnic najdou zájemci v ukrajinské knihovně také nejruznější beletrii, z níž je k dispozici dokonce

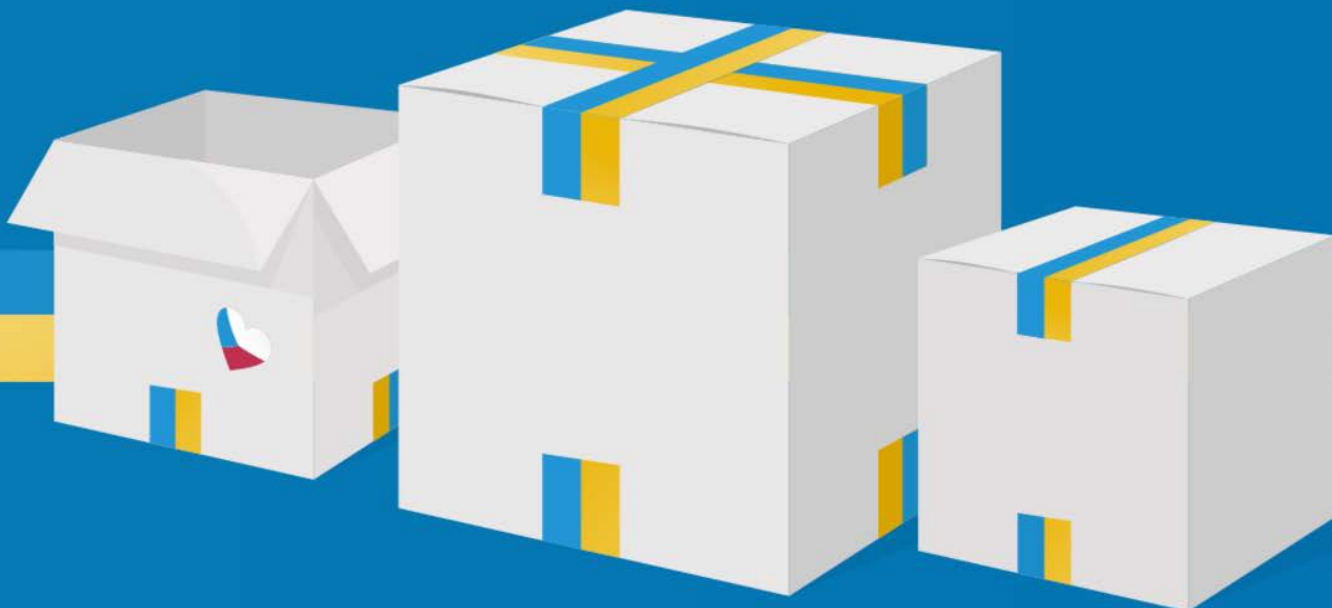
i několik dílů oblíbeného Harryho Pottera.

„Snažili jsme se z nabídky dostupných knih vybírat tak, aby byly využitelné pro dospělé i pro děti. Několik vyloženě dětských pohádkových knížek jsme přes katedru slavistiky poskytli přímo ukrajinským rodičům a dětem v místních ubytovacích zařízeních,“ doplňuje Pokorný. Přestože je v současné situaci ukrajinsky psanou literaturu obtížné zajistit, chtělo by Oddělení akvizice Knihovny UP aktuální nabídku titulů rozšířit o dalších aspoň čtyřicet publikací.

Půjčování knih z ukrajinské knihovny probíhá u hlavního výpůjčního pultu ve Zbrojnici na jméno zájemce, je tedy potřeba mít s sebou platný doklad (cestovní pas nebo občanský průkaz). V případě dotazů se na nás neváhejte obrátit na telefonu 585 631 749.

Knihovna Univerzity Palackého má pro studenty a akademické pracovníky univerzity ve svém stálém fondu bezmála dva tisíce titulů s ukrajinskou tematikou, přičemž tři čtvrtiny z nich jsou v ukrajinštině.

Univerzita Palackého na pomoc Černovické univerzitě

čtvrtek 24. března 2022, 11:57
grafika: Vojtěch Duda | text: Milada Křížková Hronová

V reakci na zoufalou situaci partnerské Černovické univerzity a na její prosbu o pomoc vyhláší Univerzita Palackého sbírku materiální pomoci. Až do 8. dubna se sběrným místem stalo Kontaktní místo Dobrovolnického centra UP na nádvoří Zbrojnice v prostorách Studentského klubu UP.

Přímo na půdě Černovické univerzity na jihozápadní Ukrajině je zřízeno záchranné centrum pro uprchlíky z válečných oblastí. Aktuálně se v něm nachází několik tisíc osob. V tomto provizorním táboře docházejí nezbytné životní potřeby.

Univerzita Palackého společně s Charitou Olomouc a Okresní hospodářskou komorou Olomouc reaguje na žádost o pomoc. Vyhlášená sbírka má obsáhnout konkrétní akutně chybějící materiál. Z desítek položek se organizátoři akce rozhodli vybrat především

ty, o nichž se domnívají, že by je lidé mohli vlastnit a postrádat, či ty, které jsou snadno k zakoupení. Sbírat se tak budou: svítilny (baterky), baterie všeho druhu, power banky, nabíječky na mobily typ C, lightning konektory (datové), prodlužovací kabely, čisté (vyprané) spací pytle, konzervy, ibalgin či paralen. Především u technického a elektronického vybavení je nutná funkčnost a co nejvíce zachovalý stav.

Kontaktní místo Dobrovolnického centra UP na nádvoří Zbrojnice (Biskupské náměstí 1) v prostorách Studentského klubu UP bude pro všechny dárce otevřeno do 8. dubna, v pracovní dny vždy od 8 do 14 hodin.

Na akci se podílí Dobrovolnické centrum UP, Filozofická fakulta UP a Charita Olomouc, která dopraví materiální sbírku do Černovic prostřednictvím firmy EGT.

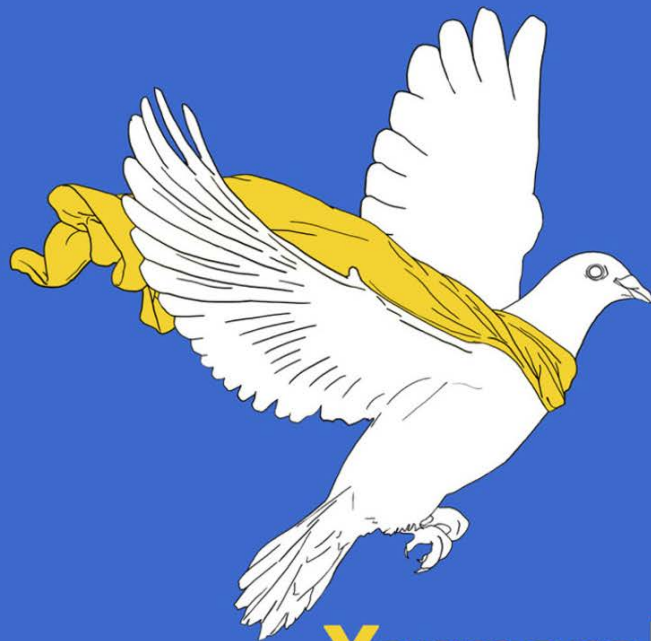
Na pomoc Černovické univerzitě!

Kde? Kontaktní místo
Dobrovolnického centra UP

Co? Materiální pomoc

Dokdy? 8. dubna

*Děkujeme za solidaritu
a ochotu pomáhat!*

Yarmarok Myru

Veletrh příležitostí pro Ukrajince v Olomouci

Ярмарок можливостей для українців в Оломоуці

Možnosti trávení volného času rodinám z Ukrajiny nabídne databáze i veletrh příležitostí

pondělí 28. března 2022, 8:00
repro: Žurnál UP | text: Martina Vysloužilová

Ukrajinské rodiny, které uprchly před ruskou agresí do Olomouce, mohou zapomenout na útrapy války díky solidárním organizacím, jež pro ně připravují nabídky trávení volného času. Nově teď mohou informace čerpat z online databáze na webu Pevnosti poznání. Centrum popularizace Přírodovědecké fakulty UP také připravuje veletrh příležitostí Yarmarok Myru, který se uskuteční 3. dubna od 9 hodin v Laudonově sále.

Rodiny z Ukrajiny se v databázi například dozvědí, jaké existují sportovní kroužky, které galerie a muzea pro ně připravily vstupné zdarma, kde promítají animované filmy, na jakém místě vyměnit a získat oblečení nebo kde se mohou učít českému jazyku. V nabídce je ale také možnost napojení na dětskou lékařku poskytující péči ukrajinským dětem, psychologická intervence, duchovní podpora a další potřebné informace.

„V reakci na příchod tisíců uprchlíků do Olomouce nabídla řada sportovních, kulturních i vzdělávacích organizací aktivity pro děti a rodiny. Aby si každý v komunitě mohl

vybrat to, co mu dává smysl, rozhodli jsme se vytvořit praktický a ucelený přehled těchto možností,“ popsala cíl iniciativy Dita Palašáková z Nadačního fondu UP. Doplnila, že s partnery zároveň v prostorách Pevnosti poznání připravili jednodenní veletrh, kde se mohou případní zájemci osobně zeptat na všechno, co potřebují vědět.

„Solidarita Olomoučanů a jejich snaha pomáhat tam, kde je to třeba, je obdivuhodná. I u nás už se hromadí nabídky mnoha neziskových organizací i zájemců ze soukromého sektoru, kteří chtějí nabídnout pomoc, ale třeba nevědí, jak tuto informaci dostat na potřebná místa. To, že vzniká centrální místo, kde se tyto nabídky nemateriální pomoci mohou scházet, je skvělé a my se k jeho vytváření, a hlavně informování o něm, velmi rádi připojíme,“ řekla náměstkyně olomouckého primátora Markéta Záleská.

Po zajištění nezbytné prvotní humanitární pomoci totiž následuje potřeba nějak smysluplně vyplnit čas. Nabídka volnočasových aktivit, vzdělávacích i sportovních kroužků

nebo komunitních aktivit je proto velice důležitá a má velkou podporu také ze strany města. Shromažďování a administrování této nabídky na jednom místě má význam nejen pro organizace, které pomoc nabízejí, ale zejména pro ukrajinské uprchlíky, kterým takto souhrnně podané informace o možnosti trávení volného času v Olomouci velmi pomohou zorientovat se v životě v novém prostředí. Kromě Statutárního města Olomouc se do iniciativy zapojil také internetový portál GIVT a Filozofická fakulta UP.

Pevnost poznání nabízí uprchlíkům z Ukrajiny po předložení víza vstup zdarma, stejně jako vybraná muzea zřizovaná Olomouckým krajem – viz přehled zde.

„Sbirkou v rámci akce Pevnost Ukrajině, kdy se na vstupném vybralo 85 tisíc korun, jsme chtěli podpořit obránce demokratické Ukrajiny, nyní chceme pomoci těm, kteří kvůli ruské invazi museli opustit své domovy. Věřím, že zážitky z poznávání je alespoň na chvíli vytrhnou z myšlenek na hrůzy války,“ řekl Matěj Dostálek, ředitel Pevnosti poznání.

Právnická fakulta otevřela online poradnu pro uprchlíky, radit budou studentští dobrovolníci

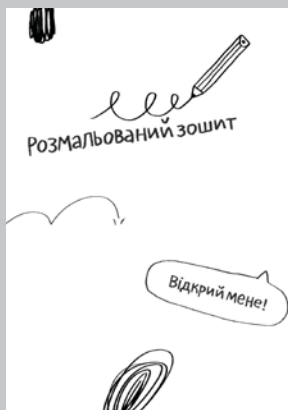
čtvrtek 31. března 2022, 12:55
foto: Vojtěch Duda | text: Eva Hrudníková

Právnická fakulta nabízí odbornou pomoc uprchlíkům z Ukrajiny. Otevřela pro ně online právní poradnu. Zájemci mohou psát dotazy na speciální e-mailovou adresu legal.help@upol.cz. Bezplatně radit a pomáhat budou dobrovolníci z řad studentů.

Právnická fakulta má ve své interní databázi na 170 studentů, kteří jsou ochotni se zapojit. „E-mailové dotazy budeme rozdělovat mezi studenty dobrovolníky, kteří je budou zpracovávat pod dohledem supervizorů, odborníků na danou právní oblast z řad našich akademiků. Výsledkem bude právní rada, kterou klientovi studenti předají opět

elektronickou poštou,“ vysvětlila Lucia Madleňáková, vedoucí katedry klinického právního vzdělávání a rozvoje profesních dovedností, která bude poradnu zastřešovat. Fakulta je připravena poradit se širokou škálou právních problémů, například z oblasti občanského práva, rodinného, správního nebo pracovního práva.

Uprchlíci mohou studenty kontaktovat na adrese legal.help@upol.cz. „V e-mailu by měli naznačit, s čím potřebují pomoci, a nechat na sebe kontakt. Psát mohou anglicky, česky, ukrajinsky a rusky,“ dodala Lucia Madleňáková.

Děti z Ukrajiny mohou ztvárnit své pocity v Pokresleném sešitu. Vychází také v české verzi

čtvrtek 7. dubna 2022, 11:30
repro: Žurnál UP | text: L. Blokša a M. Křížková Hronová

Univerzita Palackého pomáhá v různých podobách lidem, které zasáhla válka na Ukrajině. Její pedagogická fakulta teď například nabízí didaktický materiál s názvem Pokreslený sešit. Je k dispozici v české i ukrajinské variantě online, v přípravě je i jeho tištěná podoba. Už nyní jej mohou využít děti v adaptačních skupinách mateřských a základních škol.

Původní myšlenka sešitu se zrodila z touhy pomoci dětem z Ukrajiny, které prchají před válkou ve své domovině. „Chtěli jsme jim dát najevo, že jsou tu vítány a že se o ně zajímáme. Že si přejeme, aby se u nás cítily v bezpečí, a že je chceme povzbudit, aby se kresbou dělily o své pocity. Když jsme ukrajinskou verzi chystali do tisku, řada lidí se nás ptala, jestli náš sešit nabídneme i v češtině, že by se mohl líbit také českým dětem,“ uvedla koordinátorka celého projektu Petra Šobánková, prodávající Pedagogické fakulty UP.

Autoři Pokresleného sešitu se proto rozhodli zpracovat sešit tak, aby jej mohl využít kdokoli. „Lze do něj kreslit nebo psát o radostech nebo obavách, o tom, co máme rádi, či o tom, co nám třeba dělá starost. Náměty vedou děti k tomu, aby se zajímaly o svět okolo a aby vyjadřovaly své emoce. Nabízíme jim možnost zastavit se, zamyslet se, vyjádřit, co se jim honí

hlavou, a uplatnit svou představivost. Tajně doufáme, že náš sešit nebude nakonec jen pokreslený, ale také léčivý. A to se může hodit úplně každému,“ dodala Petra Šobánková.

Pokreslený sešit vznikl i díky spolupráci s psychologickou konzultantkou Irenou Plevovou, podle níž má dětská tvorba schopnost reflektovat vnitřní svět dětí a poskytuje informace o jejich způsobu vnímání objektivní reality.

„Výtvarné vyjádření je osobním výrazem, který obsahuje vědomé a nevědomé významy, může sloužit k odhalení či řešení problémů, k formování myšlenek a představ, pomáhá dítěti vyjádřit se odlišným způsobem než jazykem, který může být někdy nedostačující. Kreslení je důležitou neverbální aktivitou, kreslení je hra, zábava, možnost něco vytvářet. Dětský výtvarný projev je přirozenou cestou k vyjádření toho, co dítě cítí, na co myslí, po čem touží, z čeho má radost nebo čeho se obává,“ řekla Irena Plevová, která působí na katedře psychologie a patopsychologie Pedagogické fakulty UP. Pokreslený sešit má podle ní citlivou a nenásilnou formou nabízet ke ztvárnění témat z každodenního života, vybízet děti k vnitřnímu dialogu i k dialogu mezi dětmi a dospělými, s jejich blízkým okolím i celým světem. „Jednoduché náměty o tom,

co vidíme okolo sebe a co máme v hlavě, jsou formulovány citlivě, ilustrace se smyslem pro humor pak dokreslují a podporují scénérii představ,“ doplnila.

Nová didaktická pomůcka má oslovit především děti předškolního a mladšího školního věku, Irena Plevová je však přesvědčena, že může inspirovat i dospívající. Je to podle ní výborný nápad, zdařilé dílo podporující kreativitu a abreakci dětských emocí. „Na nás dospělých je děti podporovat, projevit zájem o jejich činnost, naslouchat jim a nezapomenout na náležitou pochvalu, kterou si každé dítě zaslouží,“ zdůraznila.

Pokreslený sešit je v české i ukrajinské verzi k dispozici na [speciálním webu](#). Jeho tištěná verze bude dostupná všude tam, kde o ni bude zájem, primárně by se ale sešity měly objevit v různých adaptačních skupinách, centrech a ve školách.

S nápadem přišla Petra Šobánková, prodávající Pedagogické fakulty UP, ilustrace vytvořila Petra Baštanová, grafické řešení obstaral Jakub Konečný, odbornou psychologickou konzultaci zajistila Irena Plevová a o překlad do ukrajinštiny se postarala Mariana Ilnytska. Sešit vznikl na Pedagogické fakultě UP v rámci projektu Bez názvu. Nedatováno.

KONVERZAČNÍ ANGLIČTINA PRO MLADÉ UKRAJINCE

Angličtinu si na filozofické fakultě zdarma zlepšují středoškolští uprchlíci z Ukrajiny

úterý 12. dubna 2022, 14:30
grafika: Žurnál UP | text: Milada Křížková Hronová

Každé pondělí se v Centru jazykového vzdělávání FF UP schází menší skupina mladých lidí, kteří donedávna žili a studovali na Ukrajině. V současné nejasné situaci nacházejí jeden z mála stabilních bodů v konverzační hodině angličtiny, kterou jim zdarma nabídla Filozofická fakulta UP.

Kurz konverzační angličtiny je určený pro mladé lidi z Ukrajiny ve věku od 15 do 18 let s úrovní znalostí A2 až B1. Podle Oldřicha Břenka, ředitele Centra jazykového vzdělávání FF UP (CJV FF UP), je otevřen všem ukrajinským uprchlíkům dané věkové skupiny, kteří splňují kritérium znalostí. Do kurzu se mohou zařadit i v jeho průběhu. Jde v něm zejména o konverzaci v angličtině, která nenavazuje a nesouvisí s žádnou učebnicí.

„Už s počátkem válečného konfliktu na Ukrajině jsem přemýšlel, jak vyjít vstříc lidem dané věkové skupiny. Cítil jsem potřebu vymyslet něco pro středoškoláky i proto, že si myslím, že proces jejich začlenění do našich tříd bude delší. Když pak za mnou přišla kolegyně Silvie Válková s tím, že je ochotna tyto lidi učit anglický jazyk zdarma, rozhodli jsme se nabídnout jim kurz konverzační angličtiny,“ říká Oldřich Břenek.

Vytvořil leták s uvedenou nabídkou a zašel do Krajského asistenčního centra pomoci uprchlíkům (KACPU). „Nejdřív jsem zjišťoval zájem, proto jsem na leták uvedl kontaktní e-mail přímo na sebe. Záhy se mi lidé začali hlásit, a tak se stalo, že velmi rychle u nás začalo anglicky konverzovat prvních šest mladých lidí ze střední a východní části Ukrajiny. Dokud mohli cestovat zdarma, dojížděla k nám každé pondělí i jedna slečna z Hranic na Moravě,“ dodává ředitel Centra jazykového vzdělávání FF UP.

Zatím má s těmito studenty velmi dobrou zkušenost. „Z domova jsou zvyklí spíše na gramaticko-překladovou metodu výuky, jsou zvyklí na to učit se nazpaměť hromadu slovíček. U nás si velmi cení komunikativní metody. Jsou rádi za interakci a dialog. Každá hodina je pro ně spíš oddechový čas spojený s angličtinou, která je však velmi intenzivní, protože je v kurzu méně lidí,“ doplňuje Oldřich Břenek.

Kurz konverzační angličtiny pro středoškoláky z Ukrajiny není ohraničen ani v čase ani zkouškou. Podle Oldřicha Břenka jsou v centru připraveni tuto skupinu teenagerů zdarma učit tak dlouho, dokud bude zájem. „Univer-

zitní batoh s blokem a propiskou, který obdrželi dosavadní frekventanti konverzáce v angličtině, čeká i na další zájemce. Kolektiv se v tomto kurzu může během času měnit, není v tom problém,“ říká.

Centrum jazykového vzdělávání FF UP nabízí běžencům z Ukrajiny i rekvalifikační kurzy češtiny se zaměřením na trh práce. Pilotní běh tohoto kurzu, který se koná ve spolupráci s Úřadem práce a v němž se nyní česky učí patnáct lidí, pomalu vstupuje do své poloviny, další kurz zahájí výuku 20. dubna. CJV FF UP je připraveno otevřít i třetí takto zaměřený kurz. Ve spektru současné nabídky CJV FF UP lze uvést i výuku češtiny pro zahraniční zaměstnance a studenty Univerzity Palackého, do níž se s vypuknutím konfliktu na Ukrajině hlásí i akademici a posluchači, kteří byli nuceni ukrajinské partnerské vysoké školy opustit.

S cílem umožnit ucházet se o studium na FF UP i těm, kteří na Ukrajině absolvovali střední školy a kteří ze své domoviny byli nuceni utéci, vyhlásí Filozofická fakulta UP na vybrané obory patrně druhé kolo přijímacího řízení. Pro tyto uchazeče fakulta připravuje i letní intenzivní kurzy češtiny.

Fond pomoci Ukrajině

Univerzita vyhlašuje sbírku na pomoc studentům a zaměstnancům, kteří se kvůli válce ocitli ve složité životní situaci

čtvrtek 14. dubna 2022, 12:00
grafika: Žurnál Online | text: Ivana Pustějovská

Žijí, studují a pracují tady s námi, jsou součástí univerzitního společenství a nyní potřebují pomoc. Řeč je o studentech a zaměstnancích z Ukrajiny, kteří působí na UP a jimž válka zcela převrátila život. Mnozí z nich se ocitli bez prostředků a podpory svých rodin. Proto UP připravila veřejnou sbírku, z níž podpoří potřebné.

Na Univerzitě Palackého v současnosti působí více než 160 studentů a pracovníků z Ukrajiny. „Jsou to naši kolegové, studenti, spolupracovníci, kteří se v důsledku války ocitli ve složité životní situaci. Jsou členy akademické obce Univerzity Palackého, a my proto považujeme za svou povinnost jim pomoci. Využíváme různé možnosti podpory a finanční sbírka je jednou z nich. Věřím, že se do ní zapojí i naši absolventi a další příznivci Univerzity Palackého,“ uvedl rektor Martin Procházka.

Studenti a zaměstnanci UP, kteří mají ukrajinské státní občanství, jsou zasaženi válkou vedenou vojsky Ruské federace na území Ukrajiny a potřebují pomoc, budou moci za-

žádat o podporu pomocí online formuláře, ta jim bude následně vyplacena formou příspěvku z veřejné sbírky.

Univerzita Palackého podporuje studenty a zaměstnance zasažené válkou na Ukrajině různými způsoby. Již dříve studentům nabídla mimořádné stipendium ve výši 10 tisíc korun, o které mohou žádat i opakovaně, a zaměstnancům možnost bezúročných půjček, nabízí jim také další formy nefinanční pomoci. Vedení UP také rozhodlo, že v průběhu dubna je poskytováno studentům zasaženým válečným konfliktem jídlo v menze zdarma na náklady univerzity.

Hodnotu poskytnutého příspěvku do veřejné sbírky lze odečíst od základu daně. Pro vydání potvrzení o poskytnutém příspěvku prosím kontaktujte Mgr. Lenku Doleželovou prostřednictvím e-mailu lenka.dolezelova@upol.cz, telefonu +420 585 631 018, případně na adrese Univerzita Palackého v Olomouci, sekretariát kvestorky, Křížkovského 8, 779 00 Olomouc.

Přispějte do Fondu pomoci Ukrajině

Podpořte válkou zasažené studenty a zaměstnance UP libovolnou částkou na zvláštní účet vedený u Komerční banky. Děkujeme!

Číslo účtu: 123-6502550237/0100
Variabilní symbol není potřeba.

Po načtení QR kódu v mobilním internetovém bankovníctví se automaticky vyplní platební údaje.

Pomoc z katedry slavistiky: Pro běžence z Ukrajiny i pronásle- dované lidi a instituce z Ruska

čtvrtek 21. dubna 2022, 8:15
repro: Žurnál UP | text: Milada Křížková Hronová

Značná část posluchačů a pedagogů rusistiky a ukrajinistiky už dva měsíce pomáhá lidem, které vyhnala válka z domova na Ukrajině. Zároveň se snaží pomoci řešit i těžkosti Rusů, kteří se ocitli v nelehké situaci. Studenti i pedagogové překládají a tlumočí všude, kde je potřeba, a jejich dennodenní zkušenosti zdůrazňují reálnou potřebu ruštiny.

Právě na katedru slavistiky FF UP se s vypuknutím válečného konfliktu na Ukrajině obrací velké množství uprchlíků. Většinou žádají o materiální pomoc, o asistenci při vyřízení základní administrativy, potřebují tlumočnicka na úřadech i překlady důležitých dokumentů, například lékařských zpráv.

Studenti této katedry tlumočí jak v Krajských asistenčních centrech pomoci uprchlíkům z Ukrajiny v Olomouci, Brně, Ostravě a Zlíně, tak v humanitárních evakuačních vlacích. Celkově se jedná o pomoc v řádu několika tisíců dobrovolnických hodin. Vzhledem k časové a psychické náročnosti nastalé situace přešla katedra slavistiky do zvláštního režimu fungování. Studenti jsou z výuky automaticky uvolněni, pokud se účastní dobrovolnických aktivit, katedra počítá i s možností rozkladu státních závěrečných zkoušek u absolventských ročníků.

„Bezprostředně poté, kdy válka začala, jsme zřídili sklad humanitární pomoci. Do něj jsme z narychlo uspořádané sbírky nakoupili hygienické potřeby a další potřebné věci. Díky darům našich kolegů, studentů a veřejnosti jsme sklad velmi rychle naplnili a prostřednictvím Ženského vzdělávacího spolku Vesna v Brně jsme tak pomohli ženám a rodinám, které uprchly z Ukrajiny,“ říká René Andrejs

z katedry slavistiky FF UP s tím, že další materiální pomoc má následovat.

„Průběžně sbíráme mezi migranty kontakty na pedagogy, které předáváme Pedagogickému institutu Olomouc, jenž zajišťuje distribuci pedagogů do škol. Někteří naši pedagogové už od poloviny března vyučují češtinu v ukrajinských skupinách, kterým pomáhají s integrací v naší zemi. Doprovozí uprchlíky například na úřad práce, do nemocnice či do škol,“ uvádí Radana Merzová z katedry slavistiky FF UP. Vedle přímé pomoci ukrajinským uprchlíkům pomáháme řešit také složitou situaci některých ruských organizací i Rusů, kteří za svůj nesouhlas s válkou na Ukrajině čelí perzekucím a často jim za jejich postoje hrozí několikaleté vězení,“ doplňuje René Andrejs.

Ve výtučce pomoci zmiňuje například nezávislé ruské médium Meduza, pro nějž katedra uspořádala finanční sbírku. „Vybrali jsme značnou částku a podpořili práci novinářů Meduzy, kteří se kvůli represím museli přemístit do Lotyšska. Finančně jsme podpořili také nezávislý ruský mediální projekt OVD-Info, který je zaměřen na lidskoprávní problematiku a na boj proti politické perzekuci. Uspořádali jsme finanční sbírku pro ruskou pobočku Amnesty International, která byla v nedávné době uzavřena. Spolupracovníci nyní pracují v utajení a jejich práce bude velmi důležitá především v souvislosti s vyšetřováním válečných zločinů na Ukrajině. Dopisovou akcí jsme podpořili učitelku Irinu Gen, která před žáky osmé třídy vyjádřila svůj nesouhlas s válkou na Ukrajině a nyní jí za toto prohlášení hrozí až deset let vězení,“ říká René

Andrejs. Zdůrazňuje přitom složitou jazykovou situaci napadené země, která má mimo jiné geografické souvislosti.

Velmi obecně lze říci, že východní část Ukrajiny je ruský mluvící a západní část používá výhradně ukrajinštinu. Jazykovou situaci však podle rusisty Andrejse ovlivňují i generační rozdíly.

„Děti a mladší lidé dnes používají spíše ukrajinštinu, protože je to jazyk, se kterým se primárně setkávají ve školách či v médiích. Projevuje se zde jazyková politika státu, v jehož zájmu je, aby se ukrajinština používala nejen v oficiálních státních strukturách, ale i ve sféře služeb. Je však důležité vnímat rozdíl mezi tzv. domácím jazykem a jazykem tzv. oficiálním. Mnoho rodin totiž i dnes doma mluví rusky, ale na veřejnosti používá ukrajinštinu. Na Ukrajině je hodně lidí, včetně samotného prezidenta Zelenského, kteří byli původně rusky mluvící, ale v současné chvíli preferují ukrajinštinu,“ vysvětluje jazykovou složitost regionu pedagog sekce rusistiky katedry slavistiky. S uprchlíky je však podle něj situace odlišná.

„Ukrajina je ve válce a jakékoli rozepře ohledně postavení ruštiny a ukrajinštiny slyš z větší části stranou. Naše zkušenosti, které vyšly především z každodenního kontaktu s uprchlíky v asistenčních centrech, ukazují, že Ukrajinci, kteří přicházejí do České republiky nyní, vnímají ruštinu především jako dorozumivací jazyk. Až na několik málo výjimek jsme odmítavý postoj doposud nezaznamenali, což nás těší, protože díky tomu se můžeme aktivně zapojit do pomoci uprchlíkům a pomáhat tak společně s našimi kolegy ukrajinisty,“ dodává René Andrejs.

Ukrajínští studenti se mohou hlásit ke studiu, univerzita jim nabídne bezplatně některé programy

pondělí 25. dubna 2022, 15:56

foto: Žurnál UP | text: Gabriela Sýkorová Dvorníková

Ukrajinským uprchlíkům, kteří chtějí začít studovat českou vysokou školu, nabízí UP aktuálně možnost přihlásit se na některé studijní programy v českém jazyce. Studenti z Ukrajiny jsou u nabízených programů osvobozeni od poplatků spojených s přijímacím řízením. Filozofická fakulta pro ně otevře mimořádné přijímací řízení v polovině května, přírodovědecká fakulta přihlášky administruje už nyní v rámci druhého kola přijímacího řízení.

Ukrajínští uchazeči o studium tak mohou vybírat například z přírodovědně orientovaných oborů, jako je geografie, matematika, environmentální geologie či aplikovaná chemie, nebo z humanitně zaměřených programů, k nimž patří studium historických věd, kulturní antropologie či muzikologie.

„Univerzity by vždy měly být prostorem, v němž se daří udržovat ideje humanity, a my se v tomto duchu snažíme ukrajinským uprchlíkům pomáhat od počátku válečného konfliktu, který je vyhnal z jejich domovů. Velmi rádi je přijmeme do naší univerzitní komunity, dát jim příležitost u nás studovat je to nejmenší, co pro ně můžeme udělat,“ uvedl Martin Procházka, rektor Univerzity Palackého.

Filozofická fakulta otevře mimořádné přijímací řízení pro uchazeče z Ukrajiny, kterým byla poskytnuta dočasná ochrana v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny, od poloviny května. Přihlášky ke studiu bude možné podávat od 15. května do 30. června 2022. Studium vybraných zaměření a podání přihlášky je bezplatné, podrobný seznam studijních programů uvádí fakulta na svých webových stránkách.

„Přijímací zkoušky jsou naplánovány na 6. září 2022. Pro uchazeče a budoucí studenty aktuálně fakulta nabízí různé typy jazykových kurzů nezbytných k posílení znalostí češtiny, intenzivní kurzy pak budou dostupné i během letních prázdnin,“ upřesňuje Eva Klimentová, proděkanka pro studium FF.

Na přírodovědeckou fakultu si lze podat přihlášku ke studiu již nyní, a to v rámci druhého kola běžného přijímacího řízení. Do 11. července se tak do něj mohou spolu s českými studenty hlásit i ukrajínští studenti, kterým fakulta navíc promine poplatek za přihlášku. V nabídce jsou stále české bakalářské i navazující magisterské studijní programy, jejichž nabídku najdou na webu přírodovědecké fakulty nebo v katalogu aktuálně otevřených studijních programů.

„Rádi bychom uchazečům z Ukrajiny nabídli například možnost studia programů environmentální geologie a environmentální rizika a klimatická změna. Jedná se o české studijní programy, neplatí se tedy poplatek za studium v cizím jazyce a po ukrajinských uchazečích nebude požadován ani poplatek za přijímací řízení,“ zmiňuje Lada Hýlová z katedry geologie PřF.

Klasickou zpoplatněnou e-přihlášku ke studiu na Univerzitě Palackého v Olomouci si kdokoliv stále může podat na většinu studijních programů cyrilometodějské teologické fakulty do 30. dubna 2022, pro programy sociální práce a mezinárodní sociální a humanitární práce pak teologická fakulta otevře druhé kolo, které se uskuteční od 20. června do 31. července.

K doktorskému studiu na UP se dá aktuálně přihlašovat na přírodovědecké a filozofické fakultě do 30. dubna, na lékařské do 13. května a na teologické, pedagogické, právnické, fakultě zdravotnických věd a fakultě tělesné kultury do 31. května. Přehled všech aktuálně nabízených studijních programů najdou zájemci v katalogu programů po zaškrtnutí políčka „pouze otevřené studijní programy“, e-přihlášku lze podat na adrese prihlaska.upol.cz.

Vaše — naše první česká slova

Obrázkové karty pro výuku českého jazyka pro ukrajinské děti

Stáhněte si obrázky s českými slovy a omalovánky!

Obrázkové karty k výuce češtiny. Ukrajinským dětem je nabídnula Pedagogická fakulta UP

pondělí 2. května 2022, 8:00
grafika: PdF UP | text: Milada Křížková Hronová

Adaptační skupiny, které se věnují nejmladším dětem ukrajinských uprchlíků, mohou využívat ilustrované karty. Jsou vhodné pro výuku českého jazyka.

Popiš, napiš, vymaluj. Pedagogická fakulta má další tip do výuky. Jedná se o obrázkové karty, které ukrajinské děti seznámí se základní slovní zásobou českého jazyka. Ke stažení je nabízí spolu s omalovánkami.

„Didaktický materiál je jeden z projevů naší snahy zapojit se do pomoci ukrajinským uprchlíkům, podpořit adaptaci ukrajinských dětí a připravit je na nástup do českých škol. Jsme v úzkém kontaktu s pedagogickým terénem a vnímáme hlad po didaktických materiálech, které by se v adaptačních skupinách mohly využít,“ řekla Petra Šobáňová, prodávka PdF UP.

Ve své základní podobě má připravený materiál formu tematických karet s obrázky. „Nejprve vznikly omalovánky, které mají tu výhodu, že jsou srozumitelné všem dětem a mohou je zabavit – třeba při prvním setkání. K nim jsme připravili varianty se slovy tak, aby děti mohly na obrázku pojmy ukazovat a učit se česká slova vyslovovat a psát. A psaní je věnován i další doplněk, který je obdobou

písanek – děti si slova mohou obkreslit a samostatně psát. Tato základní řada má černobílou podobu, takže si karty mohou učitelé jednoduše vytisknout na kopírce. Vzniká i plnobarevná verze, v níž vynikne půvab ilustrací Bány Valecké. O grafické řešení se postarala Alžběta Gregorová,“ dodala Petra Šobáňová.

Karty spojují grafické činnosti, výuku českých slov a nácvik psaní latinkou. V souladu s tímto pojetím materiál našel využití hlavně ve školách a v adaptačních skupinách.

„Podle ohlasů tušíme, že nejčastěji si je stahují učitelé, do jejichž třídy bylo integrováno dítě z Ukrajiny. Největší zájem mají pedagogové a dobrovolníci zapojení do adaptačních aktivit,“ doplnila Petra Šobáňová, přičemž zdůraznila zpětnou vazbu, kterou na fakultě považují za velmi důležitou.

„Rádi na ni reagujeme. Na základě poptávek budeme karty převádět i do němčiny a angličtiny, takže budou využitelné i pro výuku těchto jazyků. Na základě konzultací s učiteli-elementaristkami přichystáme i verzi s vázaným písmem.“

Obrázkové karty i doprovodné omalovánky lze stáhnout na portále Učitel21, kde jsou k dispozici i tipy na možné využití tohoto materiálu.

Vaše – naše první česká slova

Námět a texty: Petra Šobáňová,
Alžběta Gregorová
Ilustrace: Bára Valecká
Grafické řešení: Alžběta
Gregorová

Stáhnout lze na portále Učitel21.

KUCHYNĚ
STŮL
HRNEK
VIDLIČKA
LŽÍČE
NŮŽ
TALÍŘ
VÁLEČEK
HRNEC
KOBREK
SPORÁK
ŽIDLE
KVĚTINA

S podporou neváhali. Studenti univerzity pomáhají v KACPU běžencům z Ukrajiny

květen 2022

text: Milada Křížková Hronová | foto: Jakub Čermák

V den, kdy vypukla válka na Ukrajině, se mnohé změnilo i pro posluchače olomoucké univerzity. Mnozí omezili svá studia a vydali se pomáhat. „Když jsem zaregistrovala informaci, že se hledají pomocníci na hlídání dětí, neváhala jsem. V Dobrovolnickém centru UP mě nasměrovali do Krajského asistenčního centra pomoci Ukrajině (KACPU),“ říká Pavla Wagnerová.

To fungovalo v prvních dnech ve velmi skromných prostorách budovy Krajského úřadu v Olomouci před hlavním vlakovým nádražím. Když tam Pavla přišla s tím, že bude hlídat děti, zjistila, že to tak jednoduché nebude. „Nebylo čím děti zabavit,“ dodává budoucí učitelka výtvarky a matematiky. Záhy se ale zvedla vlna solidarity. „Mezi prvními měly potřebu pomoci zaměstnankyně kraje, které spontánně hračky nosily. Přispěli i hasiči, něco jsem donesla sama z domu. Velkou pomocí byla i sbírka hraček, kterou uspořádala Univerzita Palackého,“ popisuje dobrovolnice UP situaci prvních dní fungování centra a jeho dětského koutku.

Hlídání dětí záhy vyměnila za pozici koordinátorky a kromě hraček řešila pro běženců

ce stravu, koordinovala fungování kuchyně i služby tlumočnicků, kteří byli a jsou pro chod centra klíčoví. Za měsíc práce si na třísměnný provoz v centru zvykla. Každý den je pro ni jedinečný a závisí na možnostech pomoci.

Tím, jak přibývalo uprchlíků, měnila se i péče o ně. Dětský koutek se přesunul do Hanáckých kasáren v centru města, kam se celé KACPU přestěhovalo. Dnes Pavla pracuje jako vedoucí směny a v týmu má několik kolegů, studentů, kteří ji zastoupí. Například Jane Kotrášů, studentka žurnalistiky na FF UP, či Pavla Macečková, posluchačka psychologie na stejné fakultě, která v centru pracuje zároveň jako krizová interventka na stanovišti psychosociální pomoci.

„Běženci se k nám, do čtvrtého stanoviště, dostanou poté, když si vyřídí víza, zdravotní pojištění a potřebné záležitosti důležité pro úřad práce. V KACPU obdrží i informace o škole, o různých volnočasových aktivitách pro děti či dospělé, o jazykových kurzech, právní a psychologické pomoci. Pokud potřebují, dostanou i humanitární pomoc, tedy hygienický a potravinový balíček. Reagujeme ale i na to, s čím lidé přijdou. Jde o to zjistit,

jak situaci zvládají, co prožívají. Když vidíme, že je na tom člověk aktuálně špatně, snažíme se mu poskytnout první psychologickou pomoc. Projeví-li zájem, pomůžeme zajistit následnou péči, popojíme ho s dalším odborníkem,“ vysvětluje Pavla Macečková.

Společně s Jane Kotrášů, Pavlou Wagnerovou a studentem právnické fakulty Samuellem Šimkem, který v centru pracuje jako koordinátor pro pracovníky, se shodují: Za dva měsíce fungování se v KACPU vytvořil pevný řád. Jsou i lépe obsazena místa dobrovolníků. V tomto nastavení se lze již věnovat i individuálnějšími potřebám či se zaměřit nad specifickými případy a problémy.

„Myslím, že jsme mezi centry výjimeční právě v tom, že jsme schopni postarat se i o specifické potřeby lidí. Měli jsme tu například onkologicky nemocnou paní, které jsme našli pomoc. Pomohli jsme lidem, kteří zapomněli kufr v Polsku, pomohli jsme najít odbornou péči i ženě se závislostí na alkoholu nebo paní, která potřebovala přepravit z Ukrajiny svou kočku,“ vypočítávají studenti. Jsou připraveni pomáhat tak dlouho, dokud bude potřeba.

ART FOR UKR: téměř šedesát tisíc na podporu Ukrajiny

pondělí 16. května 2022, 7:10

foto: Adam Mrázek | text: Milada Křížková Hronová

Prodejní výstava ART FOR UKR, kterou uspořádala Pedagogická fakulta Univerzity Palackého v Uměleckém centru UP, shromáždila 56 150 korun. Výtěžek z této expozice, především studentských uměleckých děl, nyní putuje prostřednictvím Červeného kříže na pomoc Ukrajině.

Akce ART FOR UKR byla koncipována jako prodejní výstava studentů výtvarné výchovy na Pedagogické fakultě UP. Díla – malby, objekty či grafiky – s cílem pomoci lidem z Ukrajiny však nabídli do expozice i pedagogové, studenti a přátelé z jiných škol.

„Děkuji všem, kteří za touto studentskou iniciativou stojí. Nejenže vznikla zajímavá výstava, kterou navštívily desítky až stovky

lidí, ale hlavně: naši studující a pedagogové ukázali, že jim situace na Ukrajině není lhostejná a že chtějí pomáhat. Pedagogická fakulta UP tuto akci ráda podpořila. Jsme hrdí na to, kolik lidí od nás nezůstává jen u slov, ale hledá svůj originální způsob, jak Ukrajince podpořit. Jen slova totiž nestačí a lidé z Ukrajiny naši pomoc stále potřebují,“ uvedla Petra Šobánková, prodávka PdF UP.

Cenu díla určeného k prodeji si určil vždy jeho autor sám. V případě, že o umělecký předmět projevil zájem více lidí, zorganizovali studenti aukci.

„Dílo získal ten zájemce, který nabídl nejvyšší částku,“ řekla za pořádající studenty Te-

rezie Tomková, studentka Učitelství výtvarné výchovy pro 2. stupeň základních škol, střední školy a ZUŠ na PdF UP.

Výstava ART FOR UKR byla zahájena 14. března v přízemí pravého křídla UC UP a díla si bylo možné koupit do konce března.

„Děkujeme naší fakultě za podporu. Podařilo se nám to, v co jsme doufali, výstava obsáhla hodně děl. Zájemce o díla jsme postupně kontaktovali a organizovali aukce. Jsme velmi rádi za výslednou částku, kterou jsme utržili. V celé výši jsme ji odeslali Českému červenému kříži, který vyhodnotí druh pomoci pro Ukrajinu,“ dodala za pořadatele spolužačka Terezie Aneta Pastrňáková.

Po kolejích na cestě mezi válkou a životem v míru

květen 2022
text: Milada Křížková Hronová | foto: Betty Fahrnerová

Téměř beze spánku a s velkým fyzickým i psychickým vypětím. Takové víkendy zažívali od počátku války na Ukrajině dobrovolníci společně s uprchlíky v evakuačních vlacích. Jako tlumočnice hned s prvními vlaky jezdila Michaela Magdalena Kočovská, studentka německé a ruské filologie na Filozofické fakultě UP.

„V Olomouci jsem nastoupila do evakuačního vlaku RegioJet v pátek, někdy před půlnocí. V polské Přemyšli jsme zastavili kolem sedmé ranní. Pak jsme asi čtyři hodiny bezprizorně čekali, než jsme se autobusem vypravili k hraničnímu přechodu mezi Polskem a Ukrajinou, do centra Korczowoy. To je místo, kde se shromažďovali uprchlíci z celé Ukrajiny. V místní velké hale lidé odpočívali, zdarma se mohli najíst a vzít si něco ze sesbíraného oblečení. Hala byla i místem, kde se uprchlíci dozvídali, kam budou putovat dál. Měli na výběr transporty do různých zemí,“ popisuje situaci prvních spojů dobrovolnice Michaela Magdalena Kočovská.

Základním úkolem její mise bylo informovat uprchlíky o možnostech, kam se mohou uchýlit v České republice, zároveň musela být připravena v každé rádooby volné chvíli vysvětlovat a tlumočit. „Ti, kteří se rozhodli odcestovat do České republiky, se poté se zavazadly a někdy i s domácími mazlíčky přesunuli při-

pravenými autobusy do Přemyšle k evakuačnímu vlaku,“ vrací se ve vzpomínkách k cestě jednoho z prvních vlaků. Ten se pak v sobotu, někdy kolem desáté večer, vydal na cestu do České republiky, se zastávkami v Ostravě, Olomouci, Pardubicích a v Praze.

Pro Míšu a její kolegyni – víc tlumočniců ve vlaku se sto padesáti uprchlíky nebylo – práce pokračovala. Pomáhaly i s obsluhou večere. A opět vysvětlovaly a odpovídaly na nesčetné dotazy běženců. Přitom je přesvědčovaly, aby nevystupovali v Praze, jejíž ubytovací kapacity byly plné.

„Činíte tak s vědomím, že se pořádně neví, kde místa vlastně volná jsou. Situace se totiž stále měnila, a to byly další stresové momenty. Musíte totiž neustále telefonovat a zjišťovat, kde je pro uprchlíky místo. Dopravujete lidi a často ani nevíte kam. Vše se dozvídáte po pochodu.“

Do Olomouce se tak při této konkrétní jízdě dostala se skupinou uprchlíků po šesté ranní v neděli. Když byla v cíli, věděla, že pojedou znovu. A aby nestačila válka, zažila i hackerský útok na Polsko, jenž na nějakou dobu znemožnil provoz části tamější infrastruktury.

„Davy vyčerpaných lidí se snažily dostat do vlaku. Bez ohledu na to, kam míří a zda jsou v něm místa. Lidi ovládla panika natolik, že

nebyli schopni racionální úvahy. Plakali, křičeli, prali se navzájem. Doslova jako by ztratili jakoukoliv důstojnost. V tu chvíli platilo právo silnějšího. Ještě dnes mám před očima hrůznou demonstraci toho, co s lidmi dělá strach a válka,“ vzpomíná studentka univerzity na uplynulé měsíce, které jí změnilы život.

Na to, aby dohnala zameškané studijní povinnosti, se ještě nedostalo. Stále totiž tlumočí, teď hlavně v Krajském asistenčním centru pomoci Ukrajině, především při psychosociální pomoci.

„Jako by mnou všechny ty osudy procházely. Některé z nich i ulpívají. Například vyprávění babičky, která musela strávit hodně času ve sklepě, v němž slyšela jen křik, pláč a dunění výbuchů. Nebo o malém dítěti, které těsně vedle ní umřelo matce přímo na ruku. Hluboce mne zasáhlo i vyprávění ženy, jejíž devatenáctiletý syn se rozhodl zůstat na Ukrajině, kde bojuje za svou vlast, přestože podle slov své matky doteď nedržel v ruce nic než dětskou pistolku na vodu. Složitě si člověk v praxi dokáže představit například vyprávění matky tří dětí z Mariupolu, která při bombardování své domoviny přišla o všechno a která svůj život nyní shrnuje do modlitby k Bohu. Prosi v ní, aby už nikdy nedopustil, aby se něco tak strašného ještě někdy opakovalo.“

SrdceDny v Pevnosti poznání přispívají k začlenění školáků z Ukrajiny

středa 18. května 2022, 15:00
text/foto: Martin Višňa

Ačkoliv pondělky v muzeích obvykle platí za závirací den, v Pevnosti poznání a v areálu Korunní pevnůstky je během května i v úvodu týdne pořádně živo. Může za to program, který připravila Cyrilometodějská teologická fakulta UP společně s Centrem popularizace Přírodovědecké fakulty UP a spolkem ATOMIKA pro školy z Olomoucka s cílem pomoci jim s integrací ukrajinských žáků do třídních kolektivů.

Během SrdceDnů si děti mohou vyzkoušet a užít řadu venkovních i vnitřních vzdělávacích a pohybových aktivit, úkolů a her, při nichž se něco dozvědí a naučí, pobaví se a zároveň se navzájem více poznají. Na patnácti připravených stanovištích si například vyrobí sopku, odhalí některé tajy fyziky a chemie, rozluští šifrovanou zprávu rozsetou v terénu nebo třeba projdou tzv. slepou stezku.

O venkovní stanoviště se postarali lektori spolku ATOMIKA, jehož tým tvoří zejména absolventi a studenti Fakulty tělesné kultury UP a jenz provozuje všestrannou pohybovou přípravku pro děti s názvem Svišti v pohybu. „Vybrali jsme několik aktivit zaměřených na spolupráci, komunikaci a rozvoj důvěry, záro-

veň si žáci mohou vyzkoušet některé technické aktivity, u kterých rozvíjejí své schopnosti, jako je síla, koordinace nebo trpělivost. Jde o činnosti, při kterých se dá velice dobře pozorovat fungování skupiny,“ uvedl spoluzakladatel spolku Michal Půža.

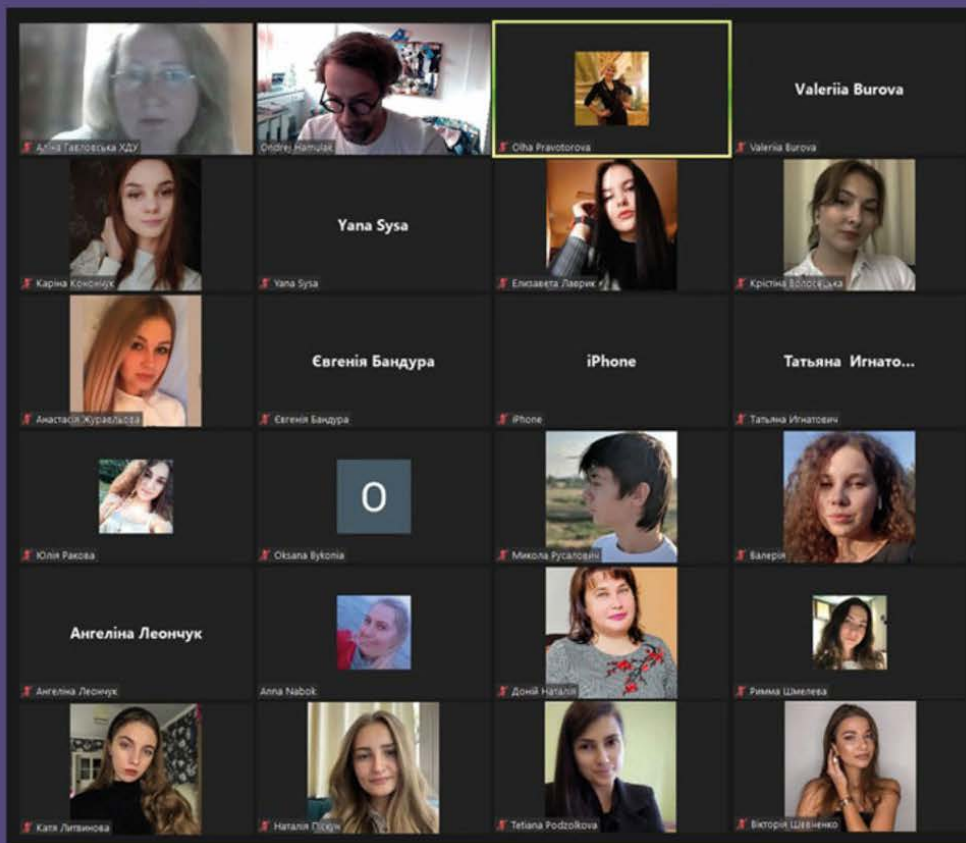
„Na aktivitách ve vnitřních prostorách spolupracujeme s animátory z Pevnosti poznání, kromě spolupráce jsou zaměřené i na objevování, zvědavost a touhu učit se. Tři stanoviště jsou pak zaměřená na hledání toho, co mají české a ukrajinské děti, a také naše země, společně, jak se mohou domluvit a vzájemně si pomáhat,“ přiblížila koordinátorka programu SrdceDnů Iva Morongová z Institutu sociálního zdraví CMTF UP (OUSHI).

Připravenými interaktivními stanovišti projde až 700 žáků prvního i druhého stupně ze dvanácti škol z Olomouce a blízkého okolí. První dva termíny se vydařily a užili si je nejen školáci, ale i jejich učitelé a rodiče. „Jsem nadšená. Na první pohled bylo vidět, že děti už po tom měsíci nebo dvou, kdy se znají, docela dobře vzájemně komunikují. Skupinky krásně spolupracovaly, aktivity je bavily a vě-

řím, že i dobře nastartovaly možnost dalšího poznávání a chuti táhnout společně za jeden provaz,“ řekla Iva Morongová.

„Ze strany učitelů jsme zaregistrovali také jen kladné reakce. Byli rádi, že se mohli zúčastnit, a věřím, že pro ně měla přínos i diskuze se zástupci ostatních škol, kde mohli vzájemně sdílet své zkušenosti týkající se práce s ukrajinskými dětmi,“ dodal Lukáš Hodis z OUSHI s tím, že květnový program pro školy je součástí projektu podpořeného Fondy EHP v rámci dotačního programu Vzdělávání.

„Projekt SrdceDen vznikl s cílem pomoci při inkluzi žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, v současné situaci jsme jej primárně zaměřili na integraci ukrajinských dětí. Kromě akcí v Pevnosti poznání ale projekt zahrnuje i další aktivity, které budeme realizovat až do června příštího roku. Školám nabídneme dlouhodobou podporu odborníků, zejména speciálních pedagogů a psychologů, sérii teoretických workshopů za účasti zástupců norských partnerských škol a také praktické workshopy zaměřené na začlenění dětí do kolektivu pod vedením Sdružení D,“ uzavřel Lukáš Hodis.

Evropští akademici pomáhají Ukrajině. Ondrej Hamulák odučil kurz zaměřený na unijní právo

čtvrtek 16. června 2022, 8:00
repro: PF UP | text: Eva Hrudníková

Olomoucká právnická fakulta se díky Ondreji Hamulákovi z katedry mezinárodního a evropského práva zapojila do projektu Freedom of Education – International Academic Support. Pro ukrajinské studenty v okupovaných nebo válkou bezprostředně ohrožených oblastí si připravil a odučil dvoudenní intenzivní kurz zaměřený na právo Evropské unie.

Projekt Freedom of Education – International Academic Support zastřešuje Chersonská státní univerzita a jeho cílem je nahradit ukrajinským studentům znemožněnou výuku a umožnit jim pokračovat ve studiu alespoň alternativní formou, v podobě online speciálních přednášek nebo kurzů. „Oslovila mě naše partnerská univerzita v Tallinnu, která se podílela na propagaci projektu, zda o účast nemám zájem. Ani chvíli jsem neváhal. Po do-

ladění termínu jsme se s organizátory domluvili na dvoudenním kurzu,“ popsal Ondrej Hamulák.

Jako téma zvolil oblast své expertízy – právo Evropské unie. Konkrétně šlo o sérii přednášek věnovaných Listině základních práv Evropské unie. „Problematika lidských práv v současné době velmi rezonuje a o dané téma měli organizátoři i studenti zájem. Ve dvou dnech jsme společně probírali a následně diskutovali otázky ústavní role Listiny v právu EU, jejího obsahu, specifik v porovnání s jinými lidsko-právními dokumenty, otázky jejího výkladu a vymáhání,“ vyjmenoval Ondrej Hamulák.

Jeho sedmihodinový online kurz se konal na začátku června a zájem o něj projevil na čtyřicet studentů z Ukrajiny, konkrétně z Kherson State University, Academy of

the State Penitentiary Service in Chernihiv, National Aerospace University – Kharkiv Aviation Institute a Kherson State Agrarian and Economic University. „Počet účastníků během kurzu mírně kolísal, protože zejména v okupovaném Chersonu dochází často k přerušení internetového připojení. Z přednášek byl ale pořízen záznam, který bude ukrajinským studentům k dispozici i v dalším období,“ vysvětlil Ondrej Hamulák.

Do projektu Freedom of Education – International Academic Support se zapojili akademici z různých států Evropské unie. Přednášky a kurzy se uskutečnily v květnu a červnu. „Zda bude něco obdobného zorganizované i na podzim, závisí na vývoji válečné situace. Osobně jsem ale vyjádřil ochotu pomoci s podobným kurzem i v budoucnu,“ dodal Ondrej Hamulák.

Charitativní koncert teologické fakulty zaplatil školné dívkám z Ukrajiny

pátek 1. července 2022, 15:00

foto: Ivana Olecká, Helena Pospíšilová | text: Lenka Peřinová

Návštěvníci charitativního koncertu Děti dětem, který uspořádala Cyrilometodějská teologická fakulta UP, přispěli na dobrou věc téměř 12 tisíci korunami. Výtěžek z dobrovolného vstupného pokryje školné a zapůjčení hudebních nástrojů v Základní umělecké škole Iši Krejčího Olomouc dvěma talentovaným houslistkám z Užhorodu. Zbylá část výtěžku bude použita na podporu ukrajinských dětí, které v Olomouci navštěvují ukrajinskou třídu ve ScioŠkole Olomouc.

Zájem o charitativní koncert organizátory příjemně překvapil. Diváci zaplnili celý sál v Kapli Božího těla Uměleckého centra UP. Akce se zúčastnil také rektor UP prof. Martin Procházka, který nad koncertem převzal záštitu společně s arcibiskupem Janem Graubnerem a hejtmánem Olomouckého kraje Josefem Suchánkem.

Vedoucí katedry křesťanské sociální práce CMTF UP a gestor koncertu proděkan Jiří Pospíšil akci hodnotil jako vydařenou: „Z pohledu naší katedry se jednalo o mimořádně vydařenou charitativní akci, která přispěla jednak

na stanovené účely – podporu ukrajinských dětí, jednak k šíření dobrého jména katedry křesťanské sociální práce a celé naší fakulty.“

Své mimořádné hudební nadání během koncertu předvedly čtyři mladé umělkyně. Spolu s houslistkou Annou Oleckou hrála violoncellistka Zuzana Piňosová a v klavírní čtyřruční hře se představily Amálie Nedomová a Ema Kudláčková. Dívky svým vystoupením podpořily také profesionální umělkyně houslistka Iveta Horáčková, zpěvačka Iva Hlaváčková a klavíristka Karla Moravcová.

Myšlenka uspořádat charitativní koncert vzešla z debaty na Katedře křesťanské sociální práce CMTF UP. „Chtěli jsme pomoci dětem, které musely utéct před válkou na Ukrajině. S nápadem přišla malá houslistka Anička, když se od své učitelky dozvěděla o dvou nadaných dětech z Ukrajiny, které nemají prostředky na uhrazení školného na umělecké škole,“ uvedl gestor koncertu Jiří Pospíšil.

Záznam koncertu si zájemci mohou stáhnout [zde](#).

Ukrajinské studentky z programu Erasmus+ děkují za pomoc

pondělí 20. června 2022, 11:05

foto: Vojtěch Duda | text: Milada Křížková Hronová

V normálních časech jsou pro zahraniční studenty, kteří přijíždějí do Olomouce na tříměsíční praktické stáže z programu Erasmus+, tyto pobyty příležitostí i pobídkou pro další rozvoj schopností a dovedností. Když je ale válka, jde o víc. Univerzita Palackého se pro studenty a studentky z Ukrajiny stala místem bezpečí a klidu. Většina z nich chce proto zůstat i v dalším semestru. Stejně jako šestice studentek, jejichž zkušenosti s pobytem na Moravě Žurnál Online přináší.

Když v roce 2019 Yuliia Salna začala studovat na Kyjevské národní univerzitě Tarase Ševčenka, byla velmi šťastná, že se může učit právě na této vysoké škole. Pak přišla válka. Před totální ruskou agresi se jí v rámci programu Erasmus+ podařilo přesunout na Univerzitu Palackého, kde se nyní na katedře slavistiky FF UP věnuje českému a ukrajinskému jazyku, literatuře a překladu. Zároveň stázuje ve firmě TOMA Olomouc, kde prostřednictvím překladů a tlumočení z obou jazyků zdokonaluje své odborné dovednosti.

„Chci České republice poděkovat za obrovskou pomoc Ukrajině i za tolerantní přístup Čechů k Ukrajinčům,“ říká mladá Ukrajinka, která se do vlasti zatím nechystá.

„Stáž se uzavře v červenci. V Olomouci ale zůstanu a budu se účastnit Letní školy slovanských studií, na kterou jsem získala stipendium. Na UP bych pak v rámci programu Erasmus+ ráda studovala i v zimním semestru,“ plánuje Yuliia Salna, která je v České republice velmi spokojená.

„Líbí se mi tu skoro všechno. Od jídla přes architekturu až po mentalitu lidí. Až dostuduju, chtěla bych pracovat v překladatelství. Chci pomoci své rodné zemi na mezinárodním poli a také v tom, aby se mohla rozvíjet naše kultura. Mým cílem je přispět k tomu, aby si Ukrajina udržela svou pověst.“

Její velkou motivací uspět v novém prostředí potvrzuje i Tereza Stratilová, personalistka firmy TOMA Olomouc: „Yuliia u nás působí v rámci Trainee programu. Velmi rychle zapadla do celé firemní kultury, věnuje se zejména tlumočení a překladu dokumentů, zpracovává data do tabulek a vypomáhá s běžnými kancelářskými činnostmi. S jejími výsledky jsme nadmíru spokojeni, její komunikace je na vysoké úrovni. Je velmi pracovitá, zajímá se a vždy je připravená a ochotná pomoci,“ chválí novou kolegyni.

Z partnerské Kyjevské národní univerzity Tarase Ševčenka přijely v rámci programu Erasmus+ do Olomouce i Veronika Riabinina a Mariia Borodenko, obě studentky češtiny a angličtiny, a Anastasiia Kravets, studentka historie. Všechny tři pomáhaly na festivalu Academia Film Olomouc.

„Připravovaly ukrajinské titulky ke třem vybraným dokumentům a získaly tak řadu nových dovedností, například v time managementu či týmové práci. Zabývaly se i překlady z češtiny do ukrajinštiny, mimo jiné pracovaly s programem na tvorbu časování titulků. Zlepšily si i komunikaci v anglickém jazyce,“ shrnuje zkušenosti s prací studentek ve festivalovém týmu Adéla Smékal, referentka pro vnější vztahy FF UP. Stážistky si podle ní vyzkoušely při přípravě této velké mezinárodní přehlídky různé pozice.

„Během festivalového týdne se zapojily jako uvaděčky a mohly si tak zlepšit znalost českého jazyka. Po festivalu se zase věnovaly analýze návštěvnosti. Mohly si vyzkoušet práci s daty v oblasti lingvistiky, a to při tvorbě terminologické databáze – speciálního odborného slovníku pro potreby překladatelské sekce festivalu. Jejich stáž hodnotíme jako přínosnou pro obě strany. Studentky získaly nové dovednosti a zdokonalily se v českém jazyce natolik, že byly přijaty jako stipendistky na Letní školu slovanských studií FF UP. Zřejmě se budou

hlásit k dalšímu studiu na naší fakultě v rámci mimořádných přijímacích zkoušek pro Ukrajince,“ dodává Adéla Smékal, která považuje stáže podobného typu za velmi perspektivní pro obě strany.

V rámci programu Erasmus+ je posilou studentského PR týmu FF UP i stážistka Uliana Bohdanenko, studentka kulturologie, která natáčí a střihá videa pro sociální sítě, zejména pro TikTok FF UP. Také Uliana se chce česky učit na Letní škole slovanských studií, i ona by ráda na olomoucké filozofické fakultě dál studovala.

Českou republiku plánovala navštívit už v roce 2019 také Ivanna Ponurok, studentka prvního ročníku magisterského studia na Kyjevské národní univerzitě Tarasa Ševčenka. Její plány odsunula pandemie. Díky programu Erasmus+ nyní pracuje s uprchlíky z Ukrajiny v Arcidiecézní charitě Olomouc. „Jsem velmi ráda, že jsem se do Olomouce dostala. Lidem, kteří prchli před válkou, tlumočím a pomáhám jim přizpůsobit se životu v nové realitě. Kromě toho překládám texty z češtiny do ukrajinštiny, z češtiny do angličtiny a naopak. Také pracuji s webem charity, píšu texty o Ukrajině, její kultuře a tradicích,“ popisuje svou práci Ivanna Ponurok, studentka východoslovanské filologie a anglického jazyka, která se také věnuje běloruštině, ukrajinštině a tři roky i češtině. Je přesvědčena, že práce v Olomouci jí dává možnost dozvědět se spoustu zajímavých věcí.

„Českou republiku mám velmi ráda a Olomouc zvlášť. Připomíná mi ukrajinský Lvov. Ráda navštíví nová místa a poznávám nové lidi, jsem spokojená, když můžeme sdílet dojmy a získávat tak nové zkušenosti. A co mi tu chybí? Snad naše kuchyně. Češi mají trochu jiné chuťové preference než Ukrajinci,“ světuje se sympatická studentka z Kyjeva, která také plánuje zúčastnit se Letní školy slovanských studií a která studium a pobyt v Olomouci bere jako výzvu a příležitost pro další rozvoj.

Univerzita vyrobila originální trička s „vyšyvankou“ na podporu ukrajinských studentů

pondělí 11. července 2022, 8:00
foto: Vojtěch Duda | text: Egon Havrlant

Originální trička s tradičním ukrajinským ornamentem jsou od začátku letních prázdnin v nabídce UPointu v centru Olomouce. Na rozdíl od jiného sortimentu dostupného v informačním centru a obchodu Univerzity Palackého není ale tričko možné zakoupit. Získají ho pouze zájemci, kteří vloží finanční dar v minimální výši 300 korun do univerzitního Fondu pomoci Ukrajině. Prostřednictvím tohoto fondu se olomoucká univerzita snaží podporovat své studenty a zaměstnance, které postihl válečný konflikt na Ukrajině.

S nápadem vyrobit trička na podporu Ukrajiny přišla studentka Maryna Kovalová, která pochází z ukrajinské Oděsy a v loňském roce začala v Olomouci studovat na katedře komunikačních studií Cyrilometodějské teologické fakulty UP. „Nedávno se mě moje česká sousedka ptala, kde se dá koupit tričko na podporu Ukrajiny. Uvědomila jsem si, že i po několika měsících války mají Češi stále chuť pomáhat a ukázat svůj postoj. S panem rektorem

Martinem Procházkou se pravidelně setkáváme a bavíme o potřebách ukrajinských studentů, při posledním setkání jsem tedy výrobu triček navrhla a on jednoznačně souhlasil,“ popisuje osmnáctiletá studentka.

Podle jejích slov bylo důležité vyřešit, jaké poselství by originální trička na podporu její země měla nést. „Nechtěla jsem protiválečná hesla, ale spíše něco typického pro naši kulturu. Prorektor pro komunikaci a studentské záležitosti Vít Procházka, s jehož lidmi jsme detaily projektu řešili, přišel se skvělým návrhem na ‚vyšyvanku‘. Pro Ukrajince je vyšívání košile důležitým prvkem kultury, talismanem. Díky mým přátelům na sociálních sítích se mi podařilo najít úžasnou grafičku z Oděsy, která během krátké doby dokázala vytvořit moc krásnou kresbu pro náš projekt. Těším se, až naše trička uvidím v ulicích Olomouce,“ dodává Maryna Kovalová.

Na Univerzitě Palackého v současnosti působí více než 160 studentů a zaměstnan-

ců z Ukrajiny. „Mnozí z nich se vlivem ruské agrese ocitli bez prostředků a podpory svých rodin, zároveň musí dál zvládat školu, práci a řada z nich se navíc zapojila do dobrovolnické činnosti. Prostředky, které se snažíme shromažďovat v našem Fondu pomoci Ukrajině, by měly sloužit k jejich dlouhodobé podpoře. Vlna solidarity vždy po nějaké době opadá, ale tito lidé stále potřebují naši pomoc,“ připomíná Vít Procházka, prorektor pro komunikaci a studentské záležitosti UP.

Zájemci o originální designová trička s motivem ukrajinské „vyšyvanky“ si je mohou vyzvednout v UPointu na Horním náměstí v Olomouci. K dispozici je dámská i pánská varianta v několika nejběžnějších velikostech. Při převzetí trička je nezbytné předložit doklad o finančním daru (například výpis z účtu na mobilním telefonu) v minimální výši 300 korun na sbírkový účet Univerzity Palackého. Přispět lze také přímo na místě pomocí QR kódu. Více informací k Fondu pomoci Ukrajině lze najít [zde](#).

Druhý závoz s humanitární pomocí obsahoval léky a škrťidla včetně dvou tašek běžně dostupných léků, také potravu pro zvířata a veterinární léčiva. Na sbírce se podílela katedra historie FF UP. Na snímku s oceněním zleva Eliška, Štěpán a Chrystýna Kamarádka Nastá.

Univerzita ve Lvově ocenila katedru historie za humanitární pomoc

pátek 15. července 2022, 11:00

foto: Chrystýna Pikulytska | text: Milada Křížková Hronová

Uplynulo hodně času od doby, kdy na Ukrajině začala válka. Válečný stav se bohužel ke konci nechýlí, a tak jsou neustále potřeba příběhy, které spojuje obětavost, souzáletost a obyčejná lidská pomoc. Jeden z nich patří i katedře historie Filozofické fakulty Univerzity Palackého. Za humanitární pomoc si vysloužil ocenění Univerzity ve Lvově.

Ukrajinka Chrystýna Pikulytska je studentkou katedry historie Filozofické fakulty Univerzity Palackého. Teď ale učí také ve škole číslo 90 ve Lvově a podílí se v týlu na obraně své napadené země, když kvůli povolání manžela do armády odmítla Ukrajinu opustit. Její manžel nyní bojuje na Dněpru. Nejen spolužáci z katedry historie věří, že se Chrystýna do Olomouce vrátí. Má tu kromě studia i hodně přátel, například Terezu Antošovou, také studentku historie, či Štěpána Franka, který historii na FF UP nedávno absolvoval. Právě oni společně s dalšími lidmi se rozhodli Ukrajině pomoci.

„Chrystýna je moje bývalá spolužačka a vynikající kamarádka. Když odjela, dohodla se s ředitelem knihovny Ivovské univerzity Vasilem Kmetem, že se budou podílet na organizování pomoci uprchlíkům a v omezené míře i ukrajinským vojákům. Jako první uspořádali sbírku financí na nákup vysílaček pro Ivovskou teritoriální obranu,“ uvádí Štěpán Frank.

Organizace pomoci se záhy rozšířila. „S Chrystýnou udržujeme spojení, a tak víme, že tamní lidé nemají kritický problém s finan-

cemi, ale především s materiálem. Proto jsme se s přítelkyní Terezou, která se zná s Chrystýnou ze studií, i se svou sestrou Eliškou, která je veterinářka, dohodli, že sesbíráme materiál. Náš první závoz tří plně naložených aut obsahoval obvazy, škrťidla, nějaké léky, potravu pro zvířata, pleny a drobné předměty pro vykonávání chirurgických zákroků. Druhý závoz pak byl na požádání naplněn hlavně léky a pomocí pro zvířata. I když nám finančně pomohla i katedra historie FF UP, podruhé jsme vypravili pouze jedno auto. Léky jsou velmi nákladné,“ dodává absolvent FF UP s tím, že na polsko-ukrajinskou hranici dorazili osobně. „Chtěli jsme se vidět s Chrystýnou,“ říká.

V českém mírovém měřítku je i pouhá doprava na okraj válkou zmítaného státu vcelku riskantní podnik a Ukrajina to včetně svých vysokých škol ví. Za obětavost a solidaritu, za první dopravený konvoj téměř až k hraničnímu polsko-ukrajinskému přechodu Rava Ruska a druhý závoz dopravený do Lublinu proto Lvovská univerzita mezi přímými účastníky cest ocenila i katedru historie FF UP. List, kterým jí děkuje, dnes visí na čestné stěně katedry.

„S humanitární pomocí jsme na Chrystýnu na polsko-ukrajinském přechodu čekali v rámci první cesty bezmála sedm hodin. My dorazili s pomocí a Lvov byl právě bombardován. Měli jsme strach a snažili jsme se Chrystýně dovolat. Auto mělo stát v koloně u přechodu. Telefon mi zvedla ukrytá v lese a od cesty bylo slyšet sirénu.“

Pavel Kreisinger, katedra historie FF UP:

Na katedře historie FF UP vnímáme situaci na Ukrajině od počátku konfliktu jako velmi vážnou. Přivítali jsme tak iniciativu našich studentů a absolventů pomoci naší studentce Chrystýně se sháněním vysílaček a další humanitární pomoci. Ocenění si na katedře velmi vážíme, byť patří zejména Tereze Antošové a Štěpánu Frankovi, kteří jsou hlavními iniciátory pomoci a kteří jsou s Chrystýnou v pravidelném kontaktu.

Válku na Ukrajině sledujeme neustále. Jako historici jsme si vědomi složitých historických souvislostí současného konfliktu a velmi nás znepokojuje časté zjednodušování a bagatelizování stávající situace. Jsme si vědomi jistého informačního vakuu v oblasti ukrajinských dějin i mezi našimi studenty, a proto jsme se na naší katedře rozhodli otevřít nový předmět Dějiny Ukrajiny (od Kyjevské Rusi po současnost). Obsáhne 12 přednášek, které budou primárně určeny studentům navazujícího magisterského studia Historických věd. Předmět ale otevřeme i zájemcům z jiných kateder, včetně studentů bakalářského cyklu. Na přednáškách se budeme střídat čtyři odborní asistenti (včetně kolegyně Markěty Žídkové z katedry politikologie a evropských studií) a dva doktorandi. Rád bych zmínil podíl našeho doktoranda Pavla Kotau, který pochází z Běloruska a je velkým znalcem východoevropských dějin v epoše raného novověku. Podrobný harmonogram nového předmětu najdou zájemci ve Stagu pod zkratkou KHI/KD20A.

Univerzita Palackého nabízí novým studentům z Ukrajiny měsíční stipendium

úterý 27. září 2022, 15:00
foto: Žurnál UP | text: (red)

Ukrajínští studenti, kteří se v tomto semestru poprvé zapsali ke studiu na Univerzitě Palackého, mohou v návaznosti na konflikt v jejich domovské zemi požádat o stipendium na podporu studia v ČR ve výši 11 000 Kč. Toto stipendium je vázáno na opatření ministerstva školství v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace a je časově omezeno na období září až prosinec 2022. Studenti mohou o toto stipendium požádat do 7. října prostřednictvím speciálního formuláře na Portále UP.

„Stipendium může děkan příslušné fakulty přiznat studentovi, který má státní občanství Ukrajiny, studuje ve standardní době studia v bakalářském, magisterském nebo doktorském studijním programu, má udělenou dočasnou ochranu na území České republiky a do studia 1. ročníku se zapsal v tomto aka-

demickém roce,“ upřesnil prorektor pro studium Vít Zouhar.

Stipendium na podporu studia v České republice bude vypláceno formou měsíčního příspěvku bezhotovostním převodem na účet studenta vedeným bankou na území ČR v české měně, a to zpětně za uplynulý měsíc. Studentovi, který studium přeruší nebo ukončí, bude stipendium vyplaceno v poměrné odpovídající výši.

Veškeré podrobnosti a podmínky jsou rozepsány v příslušné vnitřní normě, která je dostupná studentům a zaměstnancům UP po přihlášení pomocí klasických univerzitních přihlašovacích údajů. Žádost o přiznání stipendia na podporu studia v ČR v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny je možno vyplnit na Portále UP pod dlaždicí ELF/Formuláře.

Seznam věcí, které můžete věnovat. Věci mohou být i použité, staré – hlavní je, aby stále mohly plnit svůj účel. Pokud nejsou zcela čisté, nevadí, my je můžeme před odesláním na Ukrajinu vyčistit.

FINANČNÍ POMOC
Sbírka je otevřená na platformě [Znesnáze21](#). Do kolonky „Vzkaz pro příjemce sbírky“ uvádějte heslo: „UPRCHLÍCI“.

Student práv už měsíce pomáhá Ukrajině, jeho úsilí teď podpořila fakulta

pondělí 31. října 2022, 12:00
foto: Vojtěch Duda | text: bv, eha

Student právnické fakulty Vasyl Kapustej od prvního týdne vypuknutí války na Ukrajině pomáhá. Založil úspěšnou sbírku, uprchlíkům a vojákům na Ukrajinu pravidelně vozí humanitární pomoc. Jeho úsilí se nyní rozhodla podpořit právnická fakulta. Společně připravili materiální sbírku humanitární pomoci přímo na fakultě a v plánu je série odborných akcí, které se budou věnovat válce na Ukrajině.

— **Narodil jste se na Ukrajině. V České republice žijete od svých pěti let. Co vás přimělo studovat práva?**

Studoval jsem střední školu zaměřenou na právo. Dostat se na právnickou fakultu byl můj sen. V Olomouci si jej plním. Za sebou mám úspěšně bakalářské studium programu Právo ve veřejné správě. Teď jsem aktuálně v posledním ročníku magisterského programu Právo a právní věda.

— **Jak vypadaly začátky vaší pomoci Ukrajině?**

Jelikož pocházím z Ukrajiny, tak mě rusko-ukrajinská válka, nejtěžší období novodobé historie Ukrajiny, silně zasáhla. Rozhodl jsem se sesedět se založenými rukama. Hned první týden války jsem u dárcovské platformy Znesnáze21 založil sbírku na podporu 128. zakarpatské brigády na Ukrajině. V ní se nám podařilo vybrat již přes pět milionů korun. Jsme nejprogressivnější sbírkou svého druhu v Česku.

— **Prozradte něco o jednotce, kterou podporujete?**

Je to jednotka ze Zakarpatské oblasti, z mého rodného kraje – kraje, který dodnes ctí odkaz 1. československé republiky, již jsme kdysi byli součástí.

— **Cílem vaší pomoci ale nejsou jen vojáci.**

Vedle vojáků se snažíme pomáhat také uprchlíkům, ženám a dětem, kteří utekli na západní Ukrajinu před hrůzami války. Vozíme jim jídlo, oblečení, léky a mnoho dalšího. A když se nám například jeden z příslušníků brigády svěřil se svou těžkou životní situací, kdy jeho manželka s nevléčitelně postiženým synem museli opustit rodný dům a nyní jsou nuceni žít jako uprchlíci na západě Ukrajiny a je pro ně těžké jezdit do krajského města do nemocnice na různá lékařská vyšetření a podobně, tak jsme jim z peněžních prostředků naší sbírky pořídili osobní automobil, aby mohli jezdit do nemocnice. Také jsme na Ukrajinu odvezli a předali již pět terénních automobilů a jednu sanitku. O naší činnosti psala a natáčela reportáže již řada médií, včetně ČT24. Snažíme se pomáhat, kdekoliv je to potřeba, avšak našich sil a bohužel také i podpory od veřejnosti ubývá.

— **Jak oslovujete možné dárcy?**

O naši práci se snažíme informovat širokou veřejnost skrze sociální sítě. Na Twitteru nás velmi podporuje a propaguje kolega Andrej Poleščuk, rovněž student olomoucké právnické fakulty, který denně informuje veřejnost o postupu vál-

ky na Ukrajině. Aktuálně jsme se s vedením fakulty dohodli, že by našemu úsilí mohla pomoci i naše alma mater. Společně připravujeme sbírku materiální pomoci. Na fakultě se bude také konat série odborných akcí, které rozeberou současnou situaci z různých úhlů pohledů a práva, půjde zejména o akce typu workshopy, kulaté stoly, přednášky či besedy pod záštitou Centra mezinárodního humanitárního a operačního práva a Jean Monnet Centre of Excellence in EU Law. Hosty budou odborníci na danou problematiku, například Michael Romancov, geograf, pedagog a publicista, nebo prorektorka jedné z kyjevských univerzit a mnoho dalších významných hostů a odborníků.

— **Jak konkrétně se mohou do pomoci zapojit zaměstnanci a studenti fakulty?**

Podpořit nás mohou jak finančně, tak materiálně, přičemž veškerá pomoc od zaměstnanců a studentů fakulty půjde na podporu již zmiňovaných uprchlíků. Zejména ženám a dětem, které byly v důsledku války nuceny uprchnout na západní Ukrajinu, aby se zachránily. Na fakultě bude v budově A vytipována místnost, kam budou dárci moct nosit materiální pomoc. Máme již vypracovaný seznam nejpotřebnějších věcí. Pokud by někdo nechtěl, nebo nemohl pomoci materiálně, může dle svého uvážení věnovat finanční dar na naši zmiňovanou sbírku u Znesnáze21. Pokud by se chtěli zapojit i kolegové z ostatních fakult naší univerzity, budeme za to jen rádi.

Maria Borodenko: Plánovat si budoucnost je těžké, když v mé zemi zuří válka

říjen 2022

text: Milada Křížková Hronová | foto: Jakub Čermák

Její domovem je Ukrajina. Tam se narodila, vyrostla a tam by chtěla žít. Až ale skončí válka. Na jaře odešla Maria Borodenko do České republiky. Stážovala na Filozofické fakultě Univerzity Palackého, poté se na této fakultě učila česky na Letní škole slovanských studií. V září uspěla u přijímacích zkoušek a stala se řádnou studentkou univerzity. Jaké má plány? Co ji trápí? Jak žije teď a jak by žít chtěla?

Její rodná Poltava už dávno není to, co bývala. Přestože se tam zrovna teď nebombarduje, každodenní poplachy tamní lidí udržují v neustálém napětí. „Své rodině telefonuji každý den. Snažím se být s nimi v neustálém spojení. V Poltavě jsem se narodila. Strávila jsem tam dětství i odmaturovala,“ vypráví studentka. Rozhodnutí, kam povedou její další kroky, nebylo složité. Bavily ji jazyky, a tak si podala přihlášku ke studiu na Kyjevské ná-

rodní univerzitě Tarase Ševčenko. Rázem se ocitla tři sta padesát kilometrů západně od domova a začala se věnovat češtině a angličtině.

Do České republiky přišla díky programu Erasmus nějaký měsíc poté, kdy začala válka. „Bylo to složité rozhodnutí, přestože mě rodiče v cestě do České republiky velmi podpořili. Stále jsem totiž přemýšlela a doposud přemýšlím nad tím, že já jsem odjela do bezpečí a moje rodina zůstává na Ukrajině,“ dodává studentka, která první měsíce pracovala na Filozofické fakultě UP pro Academia Film Olomouc. Na olomoucké univerzitě pak strávila i léto a učila se česky. Od podzimu je řádnou posluchačkou bakalářského prezenčního studia anglické filologie.

„Jsem moc ráda, když se můžu učit něco nového. Baví mě studovat jazyky, mám ráda také filmy, hudbu, knihy, velmi ráda plavu.“

Do budoucna se ale mladá brunetka ze střední Ukrajiny moc nedívá. „Víte, těžko se mi teď cokoliv plánuje. V mé rodné zemi stále zuří válka. Má rodina žije v neustálém napětí. V podobné situaci, mnohdy ještě v horší, žijí lidé i v okolních městech. Doma jsem za celou tu dobu nebyla. Vždy, když jsem se chystala, situace se totiž zhoršila,“ říká sympatická Ukrajinka.

Všechny plány, které měla, se v čase jaksi poztrácely. Dnes žije Maria Borodenko především přítomností. Při studiu chce i pracovat, aby finančně své rodině ulevila. I přes krizi, v níž se její domovina nachází, však už za posledního více než půl roku nabyla v České republice spoustu znalostí, zkušeností i dovedností. V Olomouci si našla i nové přátele. „Mou hlavní jistotou je teď studium na Univerzitě Palackého.“

Anastasiia Kravets

studuje na katedře historie Filozofické fakulty Univerzity Palackého v rámci programu Czech government for Ukrainian refugees at Palacky University Olomouc

říjen 2022

У березні 2022 року моя альма матер – Київський національний університет імені Тараса Шевченка та університет Палацького надали прекрасну можливість стажування в Академії фільмів Оломоуц, де 3 місяці я була занурена підготовкою до масштабного фестивалю, створенням субтитрів українською мовою до фільмів, аналізу відвідуваності місць кінофестивалю. Влітку я вивчала чеську мову у літній школі, де здобула сертифікат з чеської мови на рівні B1.

Я дуже рада отримати такий безцінний досвід навчання при університеті. Найперше і найважливіше, що мені сподобалося – це інший підхід до навчання та життя в цілому. Викладачі більш розслаблені, із легкістю йдуть на контакт, допомагають та направляють. Привітність і доброзичливість – візитна картка жителів Оломоуц. Ну от як тут не захоплюватися доброзичливістю, як незнайома дівчина чи хлопець заходить на кухню гуртожитку і каже завжди тобі привіт і бувай. Це мене правда вразило. Також я приємно вражена електронною системою –Portal UPOL. Це дуже зручно мати в електронному форматі усі студенські потреби. Я обожаю Оломоуц за його комфорт, спокій та можливість пішки обійти усі місця. Середньовічна архітектура та парки особливо красиві!

V březnu 2022 mi moje alma mater – Kyjevská národní univerzita Tarase Ševčenka – a Univerzita Palackého poskytly skvělou možnost stáže na filmové přehlídce AFO v Olomouci, kde jsem se na tři měsíce ponořila do příprav velkého festivalu, tvorby titulků k filmům v ukrajinštině, analýzy návštěvnosti festivalových míst. V létě jsem studovala češtinu na letní škole, kde jsem získala certifikát z češtiny na úrovni B1.

Jsem velmi ráda, že jsem dostala takovou neocenitelnou zkušenost se studiem na univerzitě. První a nejdůležitější věc, která se mi líbila, je jiný přístup k učení a životu obecně. Učitelé jsou uvolněnější, snadno se s nimi spojíte, pomohou vám a poradí. Olomoučané se vyznačují přátelstvem a laskavostí. No, jak můžete neobdivovat přátelství, když do kuchyně koleje přijde neznámá holka nebo kluk a vždy se pozdraví a rozloučí. Opravdu to na mě zapůsobilo. Příjemně mě překvapil i elektronický systém – portál UP. Je velmi výhodné mít vše, co student potřebuje, v elektronické podobě. Olomouc obdivuji pro její pohodu, klid a možnost procházet se po všech místech. Obzvláště krásná je středověká architektura a nádherné parky!

Právnická fakulta naplnila auto materiální pomocí pro Ukrajinu

sobota 10. prosince 2022, 8:00
text/foto: Eva Hrudníková

Benzinová elektrocentrála, výkonné powerbanky, zimní bundy, teplé boty nebo trvanlivé potraviny věnovali dárci z právnické fakulty lidem na Ukrajině. Materiální pomoc nosili po celý listopad přímo na fakultu. Sběrku vyhlásila fakulta ve spolupráci s Vasylem Kapustejem a Andrejem Poleščukem, studenty práv, kteří Ukrajinu dlouhodobě podporují.

Podle organizátorů sbírky byly darované věci ve velmi dobrém stavu. „Všem dárcům děkujeme. Dovolím si zmínit pár jednotlivosti, které nás mile překvapily. Ve sbírce byl například fotoaparát Nikon, telefon Samsung nebo výkonné powerbanky. Dokonce i benzinová elektrocentrála, kterou zakoupil vedoucí katedry mezinárodního a evropského práva. Generátor se bude hodit například v dětském domově či školce,“ uvedl Vasyl Kapustej, student posledního ročníku magisterského programu Právo a právní věda.

Sběrka naplnila až po strop vozidlo Mercedes-Benz ML, a to jak kufr, tak i prostor zadních sedaček. „Zbylo už jen místo pro řidiče a spolujezdce,“ dodal student, který pomoc pro Ukrajinu organizuje od samého počátku války.

Darované věci poputují ukrajinským uprchlíkům především do západní a centrální části země. Pomohou hlavně matkám s dětmi a seniorům, kteří byli nuceni opustit své zničené domy na východě Ukrajiny. „Jde především o uprchlíky z Charkova, Mykolajiva a Donbasu, kteří se nyní bohužel nemají kam vrátit,“ upřesnil Vasyl Kapustej.

Pomoc z právnické fakulty by měla vyrazit na Ukrajinu v neděli 11. prosince. Bude záležet, zda se věci vejdou do dodávky společně s věcmi pro ukrajinské vojáky. „Ty pravidelně nakupujeme z prostředků finanční sbírky, kterou organizují na platformě Znesnáze21.

Pomoc vojákům považují za prioritu, tak uvidíme, co všechno k tomu naložíme,“ vysvětlil Vasyl Kapustej.

Tentokrát se na Ukrajinu nevydá, připravuje se totiž na státní závěrečné zkoušky. Místo něj pojedje jeho matka a dlouholetý kamarád Andrej Poleščuk, také student práv, který na svém twitterovém účtu denně informuje o válce na Ukrajině a nebojí se otevřeně kritizovat ruskou agresi. „Na Ukrajině by se k nim měl ještě připojit Ray Baseley, reportér pracující pro Seznam Zprávy, který doprovázel již naši minulou expedici k vojákům do první linie na Donbase,“ řekl Vasyl Kapustej.

Pokud se materiální pomoc z právnické fakulty v neděli do dodávky nevejde, další cesta je naplánovaná na leden. „Na Ukrajinu jedeme pravidelně každý měsíc,“ dodal sedmadvacetiletý student.

ilustrační foto: 123RF.com

Ukrajinský boršč

50 dkg vepřových žebírek
plechovka bílých fazolí (raději velké)
30 dkg nastrohaného bílého zelí
2 červené řepy (střední velikosti)
5–6 větších brambor
1 větší mrkev
1 větší cibule
rajčatový protlak (nebo kvalitní kečup)
plechovka krájených rajčat
2 velké lžíce octa
sůl
cukr
koření – pepř, bobkový list, kopr, sušená petržel

Žebírka vaříme asi hodinu. Zhruba po dvaceti minutách k žebírkům do hrnce přidáme nastrohané zelí, aby se dobře uvařilo. Na konci přidáme fazole z plechovky i s tekutinou.

Předem uvaříme červenou řepu a mrkev. Uvařenou zeleninu společně s nakrájenou syrovou cibulí dáme do menšího hrnce nebo na větší pánvi a přidáme 2 velké lžíce octa (jinak řepa ztratí barvu) a 2–3 naběráky vývaru z velkého hrnce, kde se vařila žebírka, zelí a fazole. Dusíme to všechno na malém ohni 15 až 20 minut.

Velký hrncem vrátíme na sporák, přidáme nakrájené brambory a vaříme ještě 25 mi-

nut. Pak přidáme 4 lžíce rajčatového protlaku (nebo dobrého kečupu), ideální je k tomu přidat ještě plechovku krájených rajčat ve vlastní šťávě.

Až obsah velkého hrnce přijde k varu, přidáme do něj zeleninu z pánve a koření (sůl, pepř, bobkový list, nakrájený kopr a petržel – hodí se sušená), možná i lžičku cukru (dle chuti). Případně je možné polévku naředit vodou. Ale pozor: boršč má být hodně hustý.

Až vše přijde k varu, vaříme už jen 2 minuty, jinak řepa ztratí barvu. Boršč necháme zchladnout a uležet do druhého dne. Boršč je nejchutnější druhý a třetí den od vaření.

Dobrou chuť!

Mgr. Tetiana Arkhangelska, Ph.D.
referentka pro zahraniční vztahy PF UP

V červenci 2022 byl ukrajinský boršč [zapsán](#) na Seznam nehmotného kulturního dědictví UNESCO.

Univerzita Palackého
v Olomouci